

svensk **FALLSKÄRMS SPORT**

svenska fallskärmsförbundets medlemsmagasin

NUMMER ETT 2020

ÅRGÅNG 49

Safety Day – nytt i **SBF**

Förbunds kursledarna – **vem** är vem?

Svensk **Fallskärmssport** – vad händer nu?

HayaBusa
NMP Pch
#CYPRES #sponsored

CYPRES
Reliability made in Germany

HÖGSTA

SNITTET UTOMHUS

FS4 28,9 poäng

Life a Terminal Velocity
CARLOS FELIX ORTIZ PHOTOGRAPHY

GRATULERAR

Håll ut!

Innehåll, nummer 1, 2020

Det blev ingen ruskvinter i år, inte i södra Sverige åtminstone. Men lagom till att vi alla ville omfamna våren kom i stället ett coronavirus till världen och Sverige. I skrivande stund är många oroad över den händelseutveckling som sker i vårt samhälle. Förhoppningar om deltagande i SM, EM och andra större arrangemang både i Sverige och utomlands blev lagda på is.

Men det blir trots allt ljusare för varje dag och vi hoppas alla att vår efterlängta säsongsstart inte ska behöva skjutas på framtiden.

Under vintern har det hoppats på andra håll i världen och det har tunnlat för fullt. Örebro Fallskärmsklubbs innovativa idé att ta med ett gäng elever och AFF-instruktörer och inleda året med elevhoppning i Spanien gav oss ett gäng alldeles färskt nya A-certare redan i januari. Grym idé av Örebro och kanske något för andra klubbar att ta efter. Låt dig inspireras av deras resa i en av artiklarna i årets första tidning.

För många har vinterns alla tunneltimmar varit en förberedelse för årets SM i vindtunnel som på grund av rådande läge flyttats till hösten. Tävlingskommittén kommer att fastställa datum längre fram.

Klubbarna är mitt uppe i arbetet att fylla sina elevkurser. Målet för alla är förstås inte bara att fylla dem, utan även att få in nya, viktiga och efterlängta medlemmar som vi hoppas ska stanna hos oss i många år. Jag tror att vi som sport har något att erbjuda som många andra aktiviteter inte kan ge på samma sätt. Vi bygger människor. Inte bara genom att erbjuda en fantastisk sport med adrenalin, spänning och möjlighet att utveckla sina färdigheter i luften.

Nej, vi bygger människor. Vi stärker människors självförtroende och självkänsla. Vi låter dem utvecklas till ansvarskännande individer som uppmuntras att kli-

va fram, utbilda sig till ledare och instruktörer. Få sporter ger, så tidigt i karriären, möjlighet att utbilda sig till instruktör.

Jag vågar tro att det vi gör med människor i vår sport är något alla kan ta med sig i sitt arbetsliv eller varför inte i en uppkommen krissituation. Jag tänker att en fallskärmschoppare som genomfört en elevutbildning och våra instruktörsutbildningar med framgång kan lägga det som en merit i sitt CV.

Dessutom utvecklar fallskärmsmiljön våra sociala färdigheter och lär oss att samarbeta och umgås med människor av stor variation i ålder, bakgrund, yrkeserfarenhet och personlighet. Oavsett hur kort eller lång din hoppkarriär blir, tror jag att du kommer att ta med dig att du fick växa, lära dig att övervinna rädslor, leda och ta ansvar. Vilken sport vi har, som kan utveckla människor på det sättet. Något att vara stolt över!

En av mina AFF-instruktörer och vänner sa till mig en gång att mod är inte att våga göra vad som helst utan att känna rädsla. Mod är att vara rädd och ändå våga göra nästan vad som helst.

Till alla modiga eller orädda hoppare där ute – håll ut! Snart börjar säsongen i alla klubbar och vi kan fortsätta utvecklas som människor och hjälpas åt att utveckla och leda våra nya medlemmar.

Ha en fantastisk vår och håll dig frisk! Ta hand om varandra, tvätta händerna och håll dig hemma om du är förkyld! Vi håller tummar och tår att vi alla kan ses i lufthavet i vår som planerat.

Penny

- 4 Kalendariet. Lösryckt, notiser om smått och gott.
- 6 Ordförandespalten, Peo Humla.
- 6 Riksstämman 2020.
- 9 Utmärkelser 2019, årets SFF:are 2019
- 10 Safety Day. Nytt i SBF.
- 12 RI-spalten, Sven Mörtberg: omvärderade snodd.
- 13 Incidentrapporter.
- 14 SM indoor framflyttat.
- 15 Aron prövar ny UPT-rigg.
- 16 Förbundskursledarn – vem är vem?
- 20 Klubbarnas planer 2020.
- 21 Hoppdebut över Medelhavet.
- 23 Fyra frågor från BAS-kursen.
- 24 Nyfiken på Håkan.
- 29 Svensk Fallskärmsport, vad händer nu?
- 31 Kontakta SFF.

svensk FALLSKÄRMS SPORT

Ansvarig utgivare
Peo Humla
Svenska Fallskärmsförbundet
E-post: ordforande@sff.se

Redaktörer:
Penny Robertson-Pearce
E-post: penny.robertson@telia.com
Telefon: 0702-75 97 47

Linda Lundberg
E-post: linda.lundberg@gmail.com
Telefon: 0705-10 64 40

Pixine Lyckner
E-post: pixine@live.se
Telefon: 073-323 13 13

Produktion
Layout, originalarbete, bildredigering och distribution:
Anders Nyqvist,
Himmelsdyk,
Box 110,
438 23 Landvetter
Telefon 0709-45 81 43
E-post: himmelsdyk@telia.com

Annonser
Anders Nyqvist, Himmelsdyk,
adress som ovan, under "produktion".

Signerade artiklar
Signerade artiklar speglar författarens bild av verkligheten och inte nödvändigtvis Svenska Fallskärmsförbundets.

Insänt material
Redaktionen ansvarar endast för beställt material. Vi förbehåller oss rätten att redigera insända texter och bilder.
Godkännande av publicering i SFS är samtidigt publiceringsgodkännande av det tryckta materialet som en lågupplöst PDF-fil på hemsida för SFF eller SFS. Kontakta redaktionen för besked om nästa materialdag.

Adressändring
Medlemmar i Svenska Fallskärmsförbundet (SFF) skickar adressändring till SFF (se nedan).

Svenska Fallskärmsförbundet
Sjöhagsvägen 2
721 32 Västerås
Telefon kansli / Ri: 021-41 41 10
Fax: 021-41 541 19
E-post kansli: info@sff.se
Hemsida: www.sff.se

Svensk Fallskärmsport,
ISSN 0280-11-X, är Svenska
Fallskärmsförbundets tidning och distribueras med
fem nummer per år till alla förbundets medlemmar.

Omslaget:

Flygplan på marken.

Foto: Daniel Eftodi

Uffe's Hoppshop hjälper Materielkommittén

Uffes Hoppshop har, i egenskap av sin expertis på området, varit behjälpliga för Materielkommittén (MK) samt riksinstruktören, med att sammanställa alla materiellvarningar och meddelanden för 2019.

Ulf Anderzon, som drivit "Uffe's Hopp Shop" sedan 1981, efterskänker kostnaden för sitt arbete med detta under året och säger så här: "Det har alltid känts viktigt att stötta förbundet och eftersom MK:s arbete är något som vi särskilt värnar om, så vill vi fortsätta stötta med vår kompetens även under 2020."

Förutom Uffe själv arbetar även Kjell Pålsson, Alex Ingulfson och Helén Samuelsson på Uffes Hoppshop.

Uffe Anderzon (mitten) och Kjell Pålsson (höger) höll ett materiellpass för förbundskursledarna på deras årliga kursledarträff i januari i år. Till vänster Sven Mörtberg, SFF:s riksinstruktör.

Caro lämnar som förbundskursledare

Magnus Caro från Sundsvall har länge varit den förbundskursledare som varit med allra längst. Ända från starten i slutet på 90-talet, när dåvarande riksinstruktören Per Myrin, drog igång konceptet förbundskurser ute i landet. Året efter fick Caro sällskap av Jesper Bergstrand, Örebro och Dag Svensson, Gotland. Det har hunnit gå rätt många år sedan dess och det har blivit många kurser genom åren.

"Det kan nog kanske vara upp emot 60 kurser gissar jag", berättar Caro. I början kuskade instruktörerna runt i landet och höll kurser var och varannan helg, eftersom kurserna var utplacerade på militära regementen. Efter

Magnus Caro över Dubai.

många år tyckte SFF att den administrativa bördan blev för tung och man började satsa på centrala kurser i Stockholm.

"Det har varit fantastiskt roliga och givande år och jag har fått träffa många otroligt kompetenta och duktiga kursledarkollegor och tusentals kursdeltagare."

Det är med viss sorg i hjärtat som Caro nu lämnar sitt uppdrag som förbundskursledare: "Det känns tungt och svårt eftersom SFF och kursledariet alltid legat mig varmt om hjärtat. Sista åren har jag dock mest gått på rutin och den där riktigt stora inre motivationen har mattats av. Då är det bättre att låta någon ny ta min plats istället. Jag har haft vansinnigt kul under denna tid, men nu är det över. Slutligen vill jag säga är att det viktigaste vi kan göra för sporten förutom att hoppa, är att vara engagerad i klubben eller om möjligt på förbunds nivå. Ju fler vi är desto starkare. Nya medlemmar i din klubb gillar att hämta allt som 'gamla' medlemmar gör. De kommer att göra som du. Var en förebild, åtminstone så länge det går."

Första mästarna i vingoverall inomhus

Det första officiella svenska mästerskapet i vingoverall inomhus har avgjorts. Tävligen hölls på Indoor Wingsuit Stockholm, Bromma, den 7 december 2019. Segrande ur tävlingen gick Maja Vesterberg och Martin Hövmöller.

"Det kändes riktigt bra, så kul. Vi hade bra motstånd i tävlingen, och det var otroligt tajt när poängen räknades upp. Man visste inte alls vem som skulle vinna, så det kändes jätteroligt att vi vann! All träning vi gjort gav resultat, och då känns det ännu roligare", säger Maja.

Hon tycker personligen inte att deras flygning flöt på så bra som den gjort tidigare: "Det tar ju någon omgång innan nerverna lägger sig och man kommer in i flygningen, men på det hela taget är jag nöjd. Själva formationerna som var med i omgångarna har vi tränat på så mycket så de kände vi oss väldigt säkra på, och då känns det inte lika nervöst att flyga. Men under en omgång frös jag totalt och tappade helt vad vi skulle göra. Tack och lov hände det i slutet av den omgången så det var nog utanför själva poängtiden", berättar Maja.

Hon tycker att hon och Martin funkar bra ihop.

"Martin är så otroligt duktig och erfaren, så förutom faktumet att jag lär mig mycket av vår flygning tillsammans har vi väldigt kul när vi flyger ihop. Vilket är det viktigaste."

Nästa mål för Maja och Martin är att delta i SM 2020.

"Om det blir någon gren i Acro Wingsuit denna sommar, vill säga. Men vi håller tummarna för det."

Inga stora regeländringar på ISC-mötet

Årets ISC-möte (International Skydiving Commission) hölls i Moskva den 22-26 januari. Det internationella förbundet som bland annat arbetar med regeländringar genomförde det tidigare beslutet att byta namn till ISC istället för som tidigare IPC (International Parachuting Commission). På plats som representant för Sverige var vår delegat, tillika förste vice ordförande, Elisabet Mikaelsson samt Zeljko Tanaskovic som är vice ordförande i domarkommittén. Eftersom det är VM i år beslutades det inte om några större regeländringar. Nedan presenteras ett axplock av de ändringar som gjorts.

I Formation Skydiving (FS) och Vertical Formation Skydiving (VFS) är det bara mindre justeringar som bland annat berör olika tillåtna eller icke tillåtna grepp, samt minimitid mellan rundorna som de tävlande har rätt till.

I de artistiska grenarna (AE) är arbetstiden något justerad. För friflygning är det minskat till 43 sekunder och Freestyle har kvar 45 sekunder som tidigare.

I Speed Skydiving (SP) har man fastställt en flytande uthoppshöjd, vanligtvis mellan 13 000 och 14 000 fot och med en minimum uthoppshöjd på 11 000 fot. Tävlingsfönstret är dock alltid 7 400 fot, förutom om de hoppar från minimum uthoppshöjd, då sänks tävlingsfönstret till 5 400 fot. Tävlingsfönstret avslutas alltid på 5 600 fot. (Fot delas med 3,3 för att omvandlas till meter).

I Dynamic (D2W och D4W) införs en regel om att juniorer som fyllt eller fyller 15 år, under året då tävlingen hålls, kan välja att tävla i den öppna klassen istället.

I vingoverall är tävlingsfönstret satt till 1 000 meter. Lägsta uthoppshöjd är 3 200 meter och högsta är 3 353 meter. Utförandet mäts mellan 2 500 meter och 1 500 meter.

Nästa ISC möte kommer att hållas i Rumänien 19-24 januari 2021.

Tävlingskalender för 2021:

8-11 april: Indoor VM. Liptovsky Mikulas, Slovakien.

15-25 juli: World Games Canopy Piloting. Birmingham Alabama, USA.

26-31 juli: Världscupen, Strakonice, Tjeckien. Stil och Precision.

30 aug-4 sept: Världscupen, Voss, Norge. FS och AE.

29 okt-6 nov: Världscupen, Eloy, Arizona, USASP och WS.

Tävlingskalender för 2022:

7-12 april: Indoor världscupen, Katowice, Polen.

21-28 augusti: VM, Molodechno, Vitryssland. Stil & Precision samt CF.

19-27 oktober: VM, Eloy, Arizona, USA. FS, AE, SP, WS.

Flormanfondens stipendiater 2020

Flygsportförbundet riktar ett stort tack till alla fantastiska ansökningar, bland vilka det varit oerhört svårt att välja emellan, då FSF tyckt att alla 33 förtjänar ett stipendium. Fonden delar ut 30 000 kronor totalt i år.

Bland årets ansökningar har FSF strävat efter en någorlunda jämn fördelning mellan flyggrenarna. FSF ser också positivt på kvinnor som är engagerade och vill dela med sig till andra kvinnor.

Stipendiaterna i år blev: Susanne Salomonsson, Fenix Skärmflygklubb, 10 000 kronor. Hanna Odeheim, Motala Flygklubb, 10 000 kronor. Angelica Salevik, Örebro Fallskämsklubb, 5 000 kronor. Johanna Hamne, Åre Skärm & Drakflygklubb, 5 000 kronor. Flormanfondens motivering till stipendiaterna lyder enligt följande:

Susanne Salomonsson, Fenix Skärmflygklubb, 10 000 kronor: "Fonden vill bidra till dina drömmar och träningsresor och hoppas du blir instruktör snart. Vi är imponerade av din snabba utveckling och ditt engagemang i sporten."

Hanna Odeheim, Motala Flygklubb, 10 000 kronor: "Fonden vill bidra till Hannas fortsatta utveckling och driv som tävlings- och uppvisningspilot för både segel- och motorflyg och hoppas du kan få fler kvinnor att tävla och utvecklas."

Angelica Salevik, Örebro Fallskämsklubb, 5 000 kronor: "Fonden tycker att det är imponerande att Angelica vill slå igenom i en helt mansdominerad högfartsgren inom fallskärm, Canopy Piloting, även kallad swooping. Vi ser fram emot att se dig på SM."

Johanna Hamne, Åre Skärm & Drakflygklubb, 5 000 kronor: "Fonden vill ge Johanna ett litet bidrag på vägen mot ytterligare några nordiska mästerskap, samt för hennes målmedvetenhet inom tävling i skärmflyg."

Flygsportförbundet vill att alla kvinnliga flygare fortsätter att söka nästa år igen, men vill tipsa om att det även finns andra alternativ att söka medel, läs på www.flygsport.se/Bidrag/ och ta hjälp av din klubb.

Hoppledarkursen på Bosön. Fredrik "Carlsa" Carlsson, kurschef, längst fram till höger.

Färre deltagare på årets förbundskurser

BAS-kursen och hoppledarkursen genomfördes på Riksidrottsförbundets anläggning Bosön på Lidingö utanför Stockholm i februari. Det var färre deltagare än tidigare år. BAS-kursen hade 65 nöjda deltagare vilket var betydligt färre än i fjol. Anledningen är troligtvis att det varit färre elever i klubbarna de senaste åren. Hoppledarkursen i slutet på mars hade lite drygt 20 deltagare och hoppmästarkursen blev inställd. En trolig anledning är att det under 2018 och 2019 istället var ovanligt stort deltagande. Men drygt 20 färska hoppledare examinerades alltså i slutet på februari i år och åkte hem till sina klubbar med viktiga kunskaper för att kunna leda sina verksamheter på hemmaplan.

Fredrik "Carlsa" Carlsson som var kurschef på hoppledarkursen berättar: "Jag är väldigt nöjd med årets kurs. Både med deltagarna och mina kollegor. Vi har haft bra och livliga diskussioner och verkligen försökt ifrågasätta varje regel. Då har de också till slut förstått varför den är skriven. De som var mest motsträviga till exempelvis regeln om moln har verkligen ändrat uppfattning när de förstått varför. De har också smärtsamt blivit påmind om att stora delar av vårt regelverk (SBF) är skriven i blod och den finns där av en anledning. De som varit kritiska till vissa regler har ändrat uppfattning när de förstått allvaret och att det är de som kommer att vara ansvariga i framtiden."

En belåten "Carlsa" sammanfattar: "Det känns som vi gått i mål med råge. Jag är väldigt nöjd."

Några ord från ordföranden...

Fallskärmsvänner! Riksstämman 2020. Tack för fem år vid rodret. Corona och SFF. Vi hade riksstämman den 7 mars och den blev intensiv, händelserik och en ny styrelse är vald av medlemmarna. Det som i år sticker ut är att vi dels återför nästan 300 000 kronor tillbaka till medlemmarna, vilket är ett gemensamt arbete som givit resultat trots Umeåolyckans hantering och efterarbete. Den andra saken handlar dessvärre om att våra revisorer valde att avgå, eftersom revisionsberättelsen inte till fullo antogs av stämman. Revisorerna hade tillsammans med en juridisk expert sammanställt underlag och kommit fram till en bedömning, vilket stämman inte biföll. Resultatet blev att de avgick och vår valberedning har nu ett akut arbete att lösa med totalt tre personer som ska väljas in. Det är angeläget eftersom förbundet är nödgad att ha revisorer för att kontrollera den löpande verksamheten.

Jag meddelade valberedningen i februari att jag avgår som ordförande, nu efter totalt fem år. Det har varit en mycket givande tid med skratt, tårar, utvecklande samtal om sportens utveckling och stundom komplicerade frågor som väckt starka känslor. Det var jag medveten om när jag tillträdde och det som jag stolt kan ta med mig i framtiden är att jag från dag ett som ordförande, alltid försökt stå objektiv och hantera frågor sakligt utifrån regelverk och praxis, men samtidigt försökt att sätta medlemmens bästa i första rummet. Jag har meddelat valberedningen att jag i en övergångsperiod fungerar som ordförande, vilket för mig är en självklarhet och inte minst på grund av coronasituationen.

Jag vill här passa på att sända några ord till alla medlemmar; först och främst är vår idrott ett aktivt lärande som skapar mål och mening för många människor – fortsatt sprid det budskapet. Det andra är att Ni måste ställa höga och rättmätiga krav på Er klubb- och förbundsstyrelse att de förvaltar Era frågor och inte minst de ekonomiska medlen. Det sista är att sportens framtid är tätt förknippad med att bli en trovärdig part i det nya totalförsvaret. Konsekvensen kommer annars bli att myndigheterna väljer att avsluta samarbetet med SFF och med det påverkas ekonomiska förutsättningar för låga hoppriker, ett kansli som sätter medlemmarnas bästa främst och våra fina instruktörsutbildningar.

Vi befinner oss alla inne i den pandemi som skakar jordens befolkning, regeringar och experter samt världsekonomin. Alla vill ha svar och en snabb åtgärdsplan för att coronaviruset ska försvinna och att allt ska återgå till det normala. Den samlade expertisen är enad om att viruset i kombination med vaccinframtagning kommer ta en ansevärd tid och vi lär få leva med detta under hela 2020 inklusive årets hoppssäsong. Vi behöver därför hantera detta precis på ett lika proffsigt sätt som vi hanterar de risker som är förknippat med fallskärmsflygning. Som förbund har vi tät kontakt med expertmyndigheter och kommer fortlöpande att ge information när nya bedömningar görs.

Svenska Fallskärmsförbundet som lugnt och metodiskt hanterar coronaproblematiken uppmanar alla att:

- Tvätta händerna
- Var hemma om du är förkyld
- Berätta för barnen hur man sakligt tolkar information
- Belasta inte sjukvården i onödan, beredskapen behövs för riskgrupperna.

Tack för mig och lycka till!

Peo Humla

Ordförande i Svenska Fallskärmsförbundet

Riksstämman 7 mars innehöll en del repriser, en del uppföljning från förbundskonferensen i november och en oväntad revisionsberättelse från revisorerna. Under förmiddagens förmöte var drygt 25 personer på plats för att gå igenom alla riksstämmohandlingar.

Text och foton Penny Robertson-Pearce

Peo Humla, ordförande i SFF sedan 2015, välkomnade samtliga klubbrepresentanter, styrelsen och andra inbjudna deltagare och presenterade agendan.

Den första punkten gällde den viktiga lufrumsfrågan. Pelle Scherding, ordförande i flygkommittén, meddelade att den gemensamma lufrumskommittén i Flygsportförbundet tyvärr har fallit sönder. Detta innebär att varje grenförbund fortsättningsvis måste driva arbetet själva mot myndigheter och strida för vår rätt till lufrummet som arena, för att kunna utöva vår sport.

SFF:s försäkringslösning

En av de inbjudna på årets stämman var förbundets försäkringsmäklare, Claes Björnsund, som representerar Söderberg & Partners. De är Nordens största försäkringsförmedlare och SFF har köpt deras tjänster sedan 2015. Sedan ett par år tillbaka har förbundet en försäkringslösning genom bolaget Protector, som omfattar både ansvarsförsäkring och olycksfallsförsäkring för alla medlemmar. Kostnaden per medlem är för närvarande 747 kronor.

Ett förslag som lagts fram av Peter Björkman från Göteborg, är att endast betala för en ansvarsförsäkring och för olycksfall inom Sverige. De som vill hoppa utomlands skulle i så fall själva ansvara för att teckna ett utökat försäkringsskydd inför varje resa.

Ett annat förslag är att alla medlemmar själva får ombesörja en heltäckande olycksfallsförsäkring för hoppning både hemma och utomlands. Det skulle innebära att kostnaden för förbundets försäkring skulle minska avsevärt per medlem. Deltagarna på stämman var dock ganska eniga om att det finns en stor fördel med tryggheten för medlemmarna att ha en komplett försäkring genom förbundet. Om Claes Björnsund ska fortsätta förhandla gällande SFF:s försäkring inför 2021 behöver han ett underlag som ska ligga till grund för förhandling med vårt befintliga försäkringsbolag – eller ett nytt – senast till sommaren. Styrelsen kommer att arbeta vidare med frågan med fortsatt stöd från Peter Björkman.

Förbundets första praktikant

Patrik Bauer som studerar på Förvarshögskolan kommer att vara praktikant på SFF fram till sommaren. Tillsammans med riksinstruktören Sven Mörtberg, ska han stötta SFF i samarbetet med MSB (Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap) och med FM (Försvarmakten). En av de viktigaste frågorna är att presentera för FM vilka förmågor SFF kan bistå med i händelse av en samhällskris. Vi måste visa både för MSB och FM att vi kan leverera vid ett eventuellt behov. Alternativet att kliva av som Frivillig Förvarsorganisationen skulle innebära att de bidrag som SFF erhåller från FM varje år skulle utebli. Pengar som till exempel möjliggör att ha ett förstärkt kansli med 1,8 anställningar.

Åtgärder efter olyckan i Umeå

Sedan den tragiska flygolyckan i Umeå i juli förra året har haverikommissionen i omgångar presenterat vad de kommit fram till. Den 19:e mars i år hölls ett möte med alla berörda parter där den slutgiltiga rapporten presenterades innan den offentliggörs.

Parallellt med haveriutredningen efterlyste Transportstyrelsen (TS) en mer detaljerad beskrivning av alla våra säkerhetsprocedurer. Sven Mörtberg berättade om höstens arbete med att ta fram så kallad SOP (standard operating procedures) där man steg för steg redogör för varje enskilt moment från det att flygplanet startas tills att alla hoppare och flygplan har landat. För varje moment har det noggrant beskrivits vad

E-post: ordforande@sff.se

Svenska Fallskärmsförbundet • Sjöhagsvägen 2 • 721 32 Västerås

Riksstämman 2020

Penny Robertson-Pearce

som görs och hur. Dessutom har en riskanalys tagits fram för varje delmoment. Sven har tillsammans med Pelle Scherдин haft dialog med Transportstyrelsen vid ett par tillfällen under hösten vilket resulterade i att TS förlängde förbundets delegationsavtal för 2021 utan fördröjning. Sven förtydligade att TS krav på att se över säkerhetsrutinerna, inte var direkt kopplat till olyckan i Umeå utan mer som en uppmaning att förbättra, förenkla och förtydliga våra rutiner. Vidare har Sven tillsammans med USK (Utbildnings- och säkerhetskommittén) lagt till lydelser i SBF där begreppet liftchef tydliggörs. Under året kommer utbildningar för liftchefer att genomföras i klubbarnas regi, till exempel på "Safety day". Uppdateringarna i SBF kommer att publiceras under mars månad. Ett pilotmöte och seminarium är också planerat för fallskärmspiloter under våren.

Revisionsberättelsen

Revisorerna är valda av stämman att kontrollera verksamheten i förbundet. Leif Carlström och Bengt Johansson som varit revisorer sedan 2015 påbörjade under hösten en granskning av styrelsens arbete

efter att de fått indikationer om oenigheter i styrelsen och för att det inkommit synpunkter på det sätt som styrelsen rekryterat ny riksinstruktör.

Det framkom också att det genomförts en arbetsmiljöutredning när dåvarande riksinstruktören, Petter Alfsson Thoor var anställd, och därför fann revisorerna särskilda skäl att klarlägga huruvida styrelsen eller ledamöter efterlevt mottot – att arbeta för en sund arbetsmiljö och medlemmarnas bästa.

Leif berättade på förmötet att de funnit uppgiften både omfattande och svår och hade därför anlitat en professionell jurist för att få stöd med ett sakligt utlåtande.

Revisionsberättelsen presenterades för styrelsen i sin helhet på styrelsemötet dagen innan och delgavs på förmötet. Gällande den ekonomiska granskningen hade inte revisorerna någon synpunkt utan föreslog stämman att ge ansvarsfrihet till styrelsen.

Gällande ansvarsfrihet för det övriga styrelsearbetet, rekommenderade revisorerna ansvarsfrihet för en del av styrelsen men inte för två ledamöter, eftersom den sammansatta bedömningen påvisat brister i deras agerande i styrelsearbetet samt

med protokollhanteringen. Revisionsberättelsen – som kommer att läggas ut på SFF:s hemsida www.sff.se inom kort – redogör närmare för omständigheterna kring detta.

Positivt bokslut för 2019

Kassören Stefan Nilsson redogjorde för fjolårets bokslut som visade ett positivt resultat på plus 277 723 kronor. Målet var att gå plus med 150 000, men med

Forts på sidan 8 ➤

Revisorerna lämnar

Revisorerna lämnar sitt uppdrag efter många år i förbundets tjänst. Leif Carlström från Smålands Fallskärmsklubb valdes in på stämman 2015 och Bengt Johansson från Skånes Fallskärmsklubb har varit revisor i SFF sedan 2009 och dessförinnan under två år på 80-talet. I många års tid har de utfört sitt uppdrag på bästa sätt. Men nu valde de att inte ställa upp för omval till 2020 när klubbarna röstade emot deras och en extern revisors rekommendation utifrån revisionsberättelsen som presenterades på årets stämma.

Svenska Fallskärmsförbundet tackar dem för deras stora engagemang och arbete under åren som gått. Leif fortsätter sitt uppdrag som kassör i hemmaklubben: "Dessutom har jag planerat att vara hoppladare på våra Ölandsveckor i sommar och hoppas att vi och hela hoppssverige får en bättre sommar i år."

Bengt som inte längre är aktiv hoppare säger: "Jag blir kvar i organisationen i Skåneklubben året ut, däremot är nu mitt ideella arbete inom förbundet över."

Peo Humla, avgående ordförande i Svenska Fallskärmsförbundet.

tanke på oförutsedda kostnader i samband med olyckan i Umeå var resultatet betydligt bättre än förväntat.

På intäktsidan var det framförallt mer bidrag från Flygsporthöbunden än beräknat, som gav högre utfall än budgeterat. Däremot hade SFF:s uppvisningsgrupp inbringat ungefär hälften av vad som budgeterats, vilket förklaras med färre uppdrag från FM under 2019. På kostnadssidan låg i stort sett alla poster inom budget förutom kostnader för styrelsemöten som låg strax över. Det beror på att det genomfördes fler möten än planerat under året.

Vissa budgetposter låg på noll procent i utfall där den budgeterade summan inte utnyttjats alls. Exempelvis; utveckling av SkyNet, materielkommittén och kostnader i samband med uppdrag för MSB och FM som är framflyttat till 2020.

Budget och verksamhetsplan 2020

Budgetförslaget som Stefan redovisade under förmiddagen klubbades enhälligt

igenom senare på stämman, med reservation från Fallskärmsklubben Aros, som vill se en fortsatt sänkning av medel till tävlingskommittén. I enlighet med önskemål från förbundskonferensen och ordförandegruppen var flera kostnadsbesparingar medräknade i budgeten.

Förslaget att testa nytt tryckeri för två nummer av Svensk Fallskärmsport under året medför att kostnaden för tidningen räknas ner. Styrelsen har även budgeterat för att skapa en förstudie, med hjälp av en arbetsgrupp, för att besluta hur och om SkyNet ska utvecklas.

För att skapa marginaler på intäktsidan har förbundsavgifterna beräknats på färre medlemmar än föregående år. Tandemavgiften på 20 kronor per hopp, som klubbarna tidigare betalat, har nu under två år halverats till 10 kronor. Målet är att helt slopa avgiften på sikt.

En extra större intäkt är att försäkringsbolaget Protector, efter flera påtryckningar från SFF, gick med på att betala krisstöd för Umeåolyckan. Det ger 227 000 kronor extra i intäkter för 2020.

Där budgeten fick bifall fick däremot Verksamhetsplanen för 2020 inte det. Stämman ansåg att det saknades uppgifter om hur man fortsatt planerar för kostnadsbesparingar. Styrelsen kommer att arbeta med att ta fram en uppdaterad verksamhetsplan.

Äntligen valberedningens förslag

Peo Humla, som suttit som ordförande sedan 2015, hade meddelat valberedningen att han inte skulle ställa upp för omval på grund av privata och yrkesmässiga skäl. Eftersom det inte gått att finna någon lämplig ersättare kommer valberedningen under våren att söka en ny ordförandekandidat med ljus och lycka. När uppdraget är slutfört kommer en extra riksstämma att utlysas senare i vår.

Ytterligare två styrelseledamöter lämnade sina uppdrag under 2019 (Sara Ekström och Oscar Cottrell) och därför skulle två nya väljas in. Anna Oscarson och Maria Sukhova som tidigare varit suppleanter i styrelsen föreslogs bli invalda som ordinarie ledamöter. Förslag på suppleant fram till 2021 var Pelle Scherdin, tidigare ordförande i Stockholms Fallskärmsklubb. Johan Mood från Östersund blev föreslagen att ersätta Maria Sukhova i ett fyllnadsval fram till nästa stämma.

Ordförande i valberedningen, Kent-Ove Ulander kommer att avgå när deras uppdrag är slutfört i år, och eftersom varken Sebastian Berglund eller Stefan Burström, som också ingår i valberedningen, var på plats kunde de inte väljas om på ytterligare ett år. Detta ska istället göras på extrastämman. Joakim Berlin från Uppsala anmälde sig till valberedningen för att ersätta Kent-Ove.

Repris på stämman

Efter lunchen var det äntligen dags för själva stämman. Röstlängder upprättades

Pelle Scherdin från Stockholmsklubben, ny suppleant (tillsammans med Johan Mood, Östersund).

och fullmakter lämnades in. Ordförande, sekreterare och justerare valdes för mötet och därefter gick man vidare till revisorernas revisionsberättelse.

Stämman gav styrelsen ansvarsfrihet gällande den ekonomiska förvaltningen samt ansvarsfrihet för samtliga styrelsemedlemmar, vilket var emot revisorernas rekommendation men stämman var enhällig.

Vid genomgång av styrelsens propositioner fick den om stadgeändring bifall och enligt tradition avlogs propositionen om förhöjd förbundsavgift, vilket var en repris från de senaste två åren.

Fyra motioner hade inkommit och styrelsen hade yrkat att stämman skulle avslå samtliga. Flera av motionerna var inga färdiga konkreta förslag för stämman att ta ställning till, utan istället föreslog styrelsen att de skulle behandlas på nästa förbundskonferens eller av USK och riksinstruktören.

Gällande valberedningens förslag på nya styrelseledamöter och suppleanter svarade majoriteten av stämman ja. Vid frågan om revisorerna Leif Carlström och Bengt Johansson kunde tänka sig att ställa upp för omval avböjde båda vilket innebär att förutom ordförande skall valberedningen även finna minst två kandidater som revisorer.

Mycket arbete kvarstår för valberedningen inför extrastämman och alla bra förslag tas tacksamt emot. Som representeranter i valberedningen för Flygsportförbundet kvarstår Lennart Vestbom och Andreas Frisk.

Utmärkelser delades ut på distans
Utmärkelsen för Årets SFF:are 2019 som tilldelades Johan Hellström gjordes via uppkoppling och en tacksam Johan i ett snöigt vinterlandskap framhöll att alla i Umeåklubben gjort fantastiska insatser efter olyckan.

På telefon fick ännu en Umeåbo, Jenny Eriksson, mottaga SFF:s förtjänsttecken i brons för sina insatser i krishantering, genom sitt engagemang att anordna en minnesstund och på eget initiativ få programmet Sofias Änglar att hjälpa Umeåklubben med ombyggnad av sina klubblokaler. Styrelsen presenterade vilka tävlande som får ta del av tävlingsfondens medel (presenteras under notiser i tidningen) och rekordutmärkelser delades ut från Flygsportförbundet till Sven Mörtberg, Peter Ekström och Johan Hansson (postumt) för olika världsrekord som de deltagit i. Resterande utmärkelser distribuerades via postgång under mars månad.

Alla handlingar från årets riksstämma hittar du på hemsidan under: fakta för hoppare / dokumentarkiv / riksstämman-2020.

Utmärkelser 2019

1 000 hopp: Edvin Bengtsson, Sebastian Berglund, Mats Edström, Pethrus Folkesson, Alexander Hallberg, Theodor Hedborg, Markus Holmström, Kristin Strömberg Riffo, Johan Terenius och Maja Vesterberg.

2 000 hopp: Niklas Hansson, Ulf Hjalmarsson, Håkan Schwartz, Theo Strömklint och Magnus Våge.

3 000 hopp: Andréas Ekström, Daniel Friberg och Håkan Schwartz.

4 000 hopp: Johan Bond och Johan Edvall.

5 000 hopp: Arvid Selander.

6 000 hopp: Nils Hedström.

Utmärkelser som delas ut för tid i sporten:

10 år: Johan Hedman, Samuel Karlsson, Maria Lille, Fredrik Olsson, Henric Stodell och Maria Ångarp.

20 år: Agneta Af Bjerkén, Daniel Friberg, Tommy Gustavsson, Peter Johansson, Svante Lundgren, Dan Ondrejka och Pascal Ribohn.

30 år: Mikael Darheden, Sven Pettersson och Tomas Salberg.

SFF **förtjänsttecken** i brons tilldelas Jenny Eriksson från Umeå med motiveringen: "För att på eget initiativ, som en medmänniska utanför vår sport, visat stor empati

och engagemang i samband med Umeåolyckan 2019. Hennes drivkraft var till stor hjälp för många i sorgearbetet, både inom och utanför fallskärmssporten."

Följande har fått SFF förtjänsttecken 2015–2019: Uno Alfors, Pia Berggren, Johan Bond, Peter Carlsson, Håkan Dahlqvist, Ilkka Eriksson, Johan Hansson, Sonny Larsson, Ulf Liljenbäck, Lars Lundgren, Elisabet Mikaelsson, Sven Mörtberg, Mattias Nord, Lars-Olov Nordin, Anders Nyqvist, Ulf Tingnert och Jonas Wallberg.

Penny Robertson-Pearce

Årets SFF:are 2019

Linda Lundberg

Utmärkelsen för årets SFF:are, som instiftades 2017, tilldelas en medlem i SFF som bidragit med stort ideellt engagemang på klubb- och/eller förbunds nivå. Alla medlemmar i SFF kan nominera en kandidat fram till 31 december för aktuellt år. Därefter tas tre eller fyra kandidater ut av SFF:s styrelse och till sist röstar medlemmarna i förbundet genom ett omröstningsformulär.

För 2019 tilldelas Johan Hellström från Umeå utmärkelsen, som förutom äran innebär en fri förbundsavgift för kommande år samt en pokal.

Motiveringen var följande: "Johan har med information och personligt engagemang hjälpt anhöriga, medlemmar i Umeåklubben och övriga fallskärmssverige genom sorgen, efter den tragiska flygplansolyckan i Umeå. Johan har hanterat media på ett föredömligt sätt och hela tiden satt de anhörigas bästa i fokus. Med sitt osjälviska agerande och med sitt outtröttliga engagemang har han varit till stor hjälp för alla inblandade."

Safety Day är något som inte bara genomförs i Sverige utan på hoppfält runt om i hela världen i början av varje säsong. En del klubbar har redan genomfört sin Safety Day och några har skjutit den på framtiden med tanke på den situation som råder med covid-19. Årets Safety Day innehåller en hel del nyheter och här presenteras större delen av årets samlade förslag från riksinstruktören Sven Mörtberg.

Text Penny Robertson-Pearce

Foto David Bergman

Dagen syftar till att fördjupa sig i fallskärms-hoppningen och säkerhetskulturen.

Agendan är byggd för att möta de vanligaste punkterna som berör vår verksamhet operativt och klubb-specifikt, men främst hur det påverkar oss individuellt.

Målsättningen med dagen är att förbereda både den enskilde såväl som organisationen för kommande hoppssäsong.

Dan Brodsky-Chenfield är en av världens mest framgångsrika FS-hoppare och bland de mest respekterade i alla kategorier. Dan BC är utöver att vara en "skydiving-guru", en mycket säkerhets-medveten hoppare och föregångsman. Dan BC har över 40 år i sporten och 30 000 hopp – när han talar, gör man klokt i att lyssna. Dan säger bland annat så här i sin video:

"Not being safe, is not cool! There is nothing cool about hurting yourself out in the landing area. There is certainly nothing cool about hurting somebody else! What's cool, is going to the bar at night, having a beer with your friends, and laughing about what an awesome, awesome day of skydiving you had! And everybody going home safe. That's cool!"

Dan har gjort en video på 15 minuter där han tar upp "allt" – från utrustning till alla delar i ett hopp. För att vi ska kunna utföra ett hopp så säkert som möjligt. Varje gång!

Du hittar filmen här: www.skydivemag.com/new/theres-no-such-thing-as-a-safe-skydiver/

Information från RI och USK

Säkerhetskultur: Begreppet säkerhetskultur och "No Blame" har blivit alltmer etablerat. Det sker aktiva handlingar ute i klubbarna för att försöka relatera till en informerad säkerhetskultur och "No Blame". Begreppet "No Blame" är ett förhållningssätt till hur man skall vara mot varandra i verksamheten. Att man ska intressera sig för varandra både personligt och säkerhetsmässigt. Även om det blivit mer etablerat har samtidigt ödmjukheten infunnit sig, gällande det faktum att vi tidigare trott att vi kommit längre i säkerhetskulturstegen än vad vi trots allt gjort.

No Blame-kultur är inte samma sak som en informerad säkerhetskultur, det är en del av en fungerande sådan. "No Blame" är ett förhållningssätt, säkerhetskulturen är en form av organisationsklimat. En typ av organisation där man aktivt jobbar för att säkerheten genom rättvisa, tillit, förtroende, öppenhet och en icke-straffande attityd.

Var dock uppmärksamma på att i en säkerhetskultur där "No Blame" förekommer, är kon-

sekvenser nödvändiga. Det måste finnas rättvisa, den viktigaste komponenten. Om man uppsåtligt bryter mot föreskrifter krävs konsekvenser, annars uppfyller inte riktlinjerna sitt syfte om det är okej att fritt bryta mot dem. Det är skillnad på misstag och uppsåt och konsekvens står alltid i proportion till vad som har hänt.

Flyghaveriet i Umeå Fallskärmsklubb

Efter den oerhört tragiska händelsen med flyghaveriet i Umeå begärde Transportstyrelsen att Svenska Fallskärmsförbundet skulle kontrollera sina procedurer och säkerställa att fallskärmsklubbarna har kunskap om betydelsen att hålla sig inom gällande vikt- och balansvärden under utövandet av fallskärms-hoppning, samt att procedurer och rutiner följs.

Nedan följer de åtgärder som SFF och klubbarna behöver vidta:

- Rollen "Liftchef" etableras vilket omfattar ansvar för förberedelse av liften för flygning och fällning samt tjänstgöring i flygplanet. SBF 404:11
- Utbildning av "liftchefer" görs lokalt med start på "Safety Day" och därefter fortlöpande efter behov
- SFF:s klubbar säkerställer aktuell beräkning av "vikt och balans" samt att liftsammansättning och lastning av planet följer beräkningarna
- SOP (standard operating procedure) för fallskärmspiloter implementeras under ledning av SFF:s Flygkommitté
- Fallskärmspilotmöten (motsvarande Safety Day) implementeras under ledning av SFF:s Flygkommitté

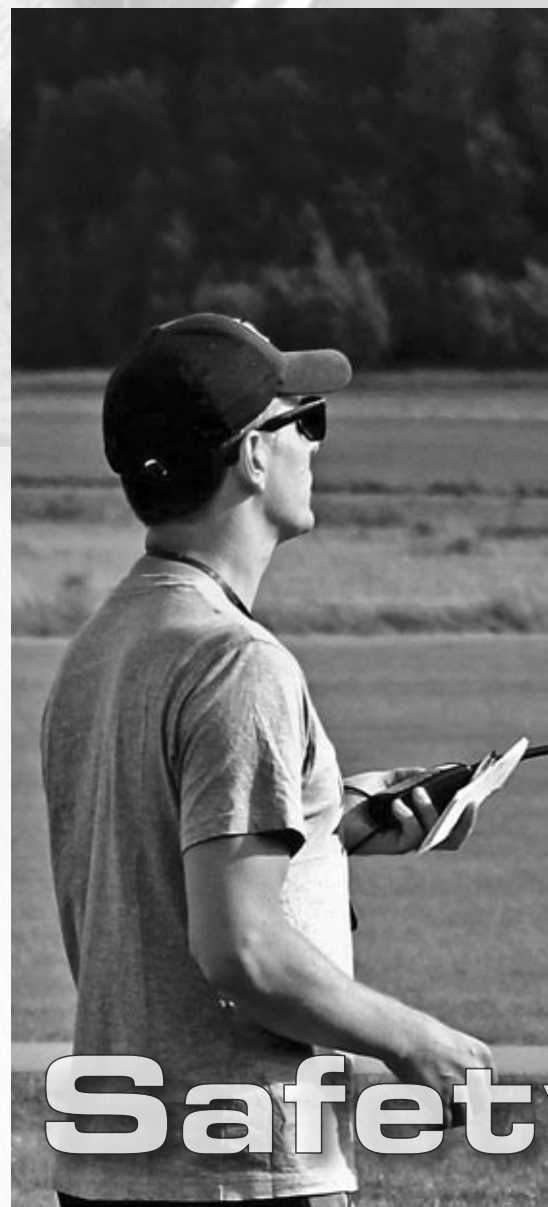
Incidentstatistik

2019 har skademässigt varit ett normalt år sett till det totala antalet. Observera att olyckan i Umeå räknas som ett flyghaveri och är därför inte med i incidentstatistiken. Det som sticker ut under 2019 är:

- Många av skadorna har skett i samband med utelandningar.
- Många reservdrag har orsakats av kraftig snodd eller utrustningsproblem typ "toggle fire".

Notera att incidenter i fritt fall fortfarande sticker ut. Både "nära-händelser" och direkta skador till följd av till exempel vinkelhoppning. Det är en fråga som klubbarna aktivt behöver adressera.

Det finns ett stort mörkertal bland siffrorna. Många "nära ögat-händelser" rapporteras inte. Vissa läggs till och med ut på nätet, men blir inte

rapporterat i en "Händelseregistrering" (blå rapport). Det blir så kallade "likes" och skrott istället för eftertanke och ett lärande för andra. Här *måste* det ske en förändring av beteende och attityd!

Rapportering

Fallskärmsrapporter (röd) skall skrivas vid reservdrag eller skada som medför läkarbehandling.

- 1) Det är viktigt för statistiken och lärandet.
- 2) Det är viktigt för eventuella försäkrings-ärenden.

Händelseregistrering (blå) fylls i om det inträffat en händelse som varken renderade i reservdrag eller personskada (nära ögat-händelser), men som kan användas för lärande och utveckling av enskilda hoppare och / eller hela verksamheten.

Ur SBF: En fallskärms-hoppare är skyldig att själv underrätta och lämna rapport. Är denne ur stånd att uppfylla skyldigheten skall den om möjligt fullgöras av hoppleddare.

Liftchefstjänst, nytt i SBF

Det har gjorts en första uppdatering för 2020 av Svenska Bestämmelser Fallskärmsverksamhet (SBF). Den senaste uppdaterade versionen finns på förbundets hemsida. USK och RI jobbar vidare och det kommer fler versionsuppdateringar

under 2020. Materielkommittén arbetar med Materielhandboken som kommer att uppdateras under 2020.

Här är ett utdrag ur SBF 404:11 som gäller nyheten Liftchefstjänst

1. ALLMÄNT

- 1.1 I varje lift ska en ansvarig hoppare utses som liftchef av hoppladaren (HL).
- 1.2 Uppgiften för liftchef omfattar förberedelse av liften för flygning och fällning samt tjänstgöring i flygplanet.
- 1.3 Liftchef innehar antingen HM-behörighet eller är utbildad liftchef lokalt av CI.
- 1.4 Förteckning över behöriga liftchefer skall finnas tillgänglig för HL i respektive klubb.
- 1.5 Liftchef kan verka i annan klubb efter kompletterande utbildning.
- 1.6 Procedurer för liftchef bestäms lokalt av CI med hänsyn till flygplanstyp och lokala förutsättningar. Exempel på procedurer, se nedan.

Liftchefs procedurer

- 2.1 Vid ilastningsplats - instruktion och indelning av liften:
 - Inräkning enligt loadsheet
 - Uthoppsordning

- Eventuell förändring i finalriktning
- Uthopps- och draghöjder
- Avstånd mellan grupper
- Landningsriktning med fallskärm
- Orientera eventuella gäster om lastrutiner samt specifika nödrutiner
- Säkert närmande av flygplan

2.2 Tjänstgöring i flygplan:

- Upprättar kontakt med piloten så denne vet vem som är liftchef
- Räknar in enligt loadsheet
- Rapportera antal, finaler och eventuell avvikande draghöjd till piloten (loadsheet)
- Placeringar i flygplanet med hänsyn till vikt och balans
- Säkerställ att regler och eventuella lokala bestämmelser följs, som till exempel säkerhetsbälten, hjälmar, dörr etc.
- Följer pilotens anvisningar
- Avgör om väderförutsättningar ej tillåter hopp. Go/No Go

Nödprocedurer

3.1 Pilotens respektive liftchefs ansvar

Vid störning på flygplanet, beordrar pilot något av nedan:

- "Emergency exit" / "Nödhopp"
- "Remain seated" / "Stanna kvar"
- "We are landing" / "Vi landar" (nödlandning)

Liftchef säkerställer att pilotens order verkställs.

3.2 Nödprocedurer på marken

Efter en nödlandning beordrar piloten:

- "Emergency – open seatbelts – get out!" / "Nödläge – öppna säkerhetsbälten – urlasta!"

Liftchef säkerställer att liften:

- Urlastar bakåt bort från propeller och bort från eventuell brand (mot vinden)
- Samlas på säkert avstånd från flygplanet, minst 200 meter
- Räknas in (stå kvar så att liftchef kan räkna in alla)

3.3 Nödrutiner för Tandem, AFF/SFU eller HM med elev:

Liftchefen har inte ansvar för de nödrutiner som gäller för Tandem, AFF/SFU eller HM med elev. Där gäller de rutiner som finns för respektive instruktör och verksamhet.

Nödprocedurer i flygplan och på marken bestäms lokalt med hänsyn till flygplanstyp och lokala förutsättningar.

Liftplanering och indelning

Bakgrund: Risken för frifallskollision har på senare år ökat! Hoppare i en och samma lift, kan genomföra många olika typer av fallskärms hopp.

Frifallet utförs dessutom av många inte längre rakt ner, utan det är flygning med mycket stora horisontella förflyttningar. Det är därför av största vikt att varje lift har fastställd och kommunicerad:

- Indelning i uthoppsordning
- Flygriktningar för horisontell flygning (vinkel, tracking, vingoverall, tracksuit etc.)

- Separation mellan grupper
- Draghöjder

Klubben ska ha tydliga lokala principer och regler för liftindelning! Exempel på förslag till uthoppsordning

OBS! Nedan är ett förslag taget från Skydive Perris, ett av världens största hoppfält med Skyvan och Twin Otter som vanligaste flygtyper. Chefsinstruktör med instruktörskår beslutar vad som gäller lokalt i klubben.

Egen final:

- Swoop
- Hop 'n' pop
- Lag från lägre tävlingshöjd, t.ex. FS4
- CF

Normal final 4 000 m:

- Speed
- Tracking (inte tracksuits/-pants) *eller* vinkelgrupp. Endast en tracking- *eller* vinkelgrupp per lift.
- FS grupper – störst grupp går först
- FF grupper – störst grupp går först
- Hoppare som drar över 1200 m
- AFF
- Tandem
- Tracksuits/-pants
- Vingoverall
- Inte mer än två grupper totalt av tracksuits/-pants *eller* vingoverall per lift

Flyg- och landningsregler fallskärm

Klubben ska ha tydliga lokala principer och regler för flygning och landning av fallskärm! Exempel på vad som behöver regleras:

- Flygregler
- Landningsvarv
- Vänster-/högersväng in på final
- Högfartslandning
- Landningsplatser för olika typer av landningar, till exempel högfartslandning, normalhopparen, precision, tandem, elever
- Vindstrut/Landnings-T.
- Lokala förutsättningar (höjd över banan, höjd över skogen, avstånd från skogen vid viss vindriktning, beerline, "glasvägg", etc.)
- Annat

"Horisontell flygning" förändrar flygmönstret på hoppfältet. Vi är vana vid att en lift vanligtvis öppnar sina skärmar längs "line-of-flight" och vindriktningen.

Som en följd av hoppningens utveckling med olika typer av "horisontell flygning" (vinkel, tracking etc.), öppnar hoppare eller grupper sina fallskärmar på olika platser i förhållande till vindriktningen. Det innebär att flygvägar tillbaka till gemensamma landningsplatsen blir olika för olika grupper och kan korsas.

En medvetenhet om detta och uppmärksamhet under flygning är nödvändig för att incidenter och kalottkollisioner ska undvikas. Det behövs tydliga flygregler och disciplin av hopparna i luften. ■

Dags att omvärdera

snodd

Nyligen blev utredningen om vingoverallolyckan med dödlig utgång i Gryttjom 2018 klar. Av denna tragiska händelse, finns det flera saker vi kan titta närmare på och lära oss av.

Kortfattat handlade det om en hoppare som efter ett vingoverallhopp fick en snodd med rotation. I samband med reservdragsproceduren blev han instabil med intrassling och störning av reservfallskärmen som följd.

Hopparen hoppade en relativt liten fallskärm (135 kvadratfot) i förhållande till sin uthovsvikt på 100 kg. Det var en betydligt högre vingbelastning än den som rekommenderas för vingoverallhoppning – 1,63 till 1,3 eller mindre. Dessutom var fallskärmen 9-cellig och semielliptisk – inte sjucellig och foglig ("docile") som rekommenderas.

När huvudfallskärmen öppnade med snodd, började den rotera kraftigt och dyka.

Hopparen försökte åtgärda snodden på olika sätt under mycket lång tid – från drag av huvudskärm tog det 27 sekunder innan reservdragsproceduren genomfördes. I samband med detta blev han instabil och en störning på reservfallskärmen uppstod då han trasslade in sig i reservens ena bärremspar. Det förhindrade reserven att utvecklas fullständigt. Han försökte åtgärda felfunktionen, men tiden räckte inte till för att lyckas. Den ofullständigt utvecklade reservens bärighet var inte tillräcklig för att rädda hans liv.

Denna tragiska händelse var i samband med ett vingoverallhopp, men det finns lärdomar att dra som gäller vid all hoppning.

En snodd var tidigare oftast att betrakta som en driftstörning man enkelt kunde sparka sig ur. Det finns idag även andra sätt att hantera en snodd, till exempel att "vrída ner den" eller att "tvista med hela kroppen". Men, det är skillnad på en snodd där fallskärmen är helt utvecklad och flyger rakt fram mot en snodd som spinner och dessutom dyker. En sådan är inte en snäll driftstörning. Det är en felfunktion. Det kan till och med räknas som en högfartsfelfunktion.

Med en kraftigt spinnande dykande snodd kan det bli höjdförlust på nära 100 meter per varv. Då är det inte bara koll på höjden som kan förloras snabbt. G-krafterna av rotationen kan göra att besluts- och reaktionsförmågan försämras (mindre blod till hjärnan).

Får du en spinnande snodd som dyker – ödsla inte tid på att försöka åtgärda den, utan genomför din reservdragsprocedur omedelbart!

Ju tidigare du bestämmer dig för att genomföra din reservdragsprocedur, desto större marginal skapas. Höjd är lika med tid och tid är i en nödsituation det som kan vara helt avgörande för utgången. Ett reservdrag innebär också att risken för utelandning ökar. Att genomföra ditt reservdrag tidigt, ger dig tid att leta efter alternativa landningsplatser och fokusera på landningen.

Du kan förstås förbättra oddsen för att inte råka ut för en spinnande snodd. Välj en stor kalott med lägre vingbelastning. Ha alltid din utrustning i trim och säkra bromsningen av styrlinorna ordentligt för att undvika att de lossnar vid öppningen (toggle fire). Var alltid noggrann med din fallställning vid draget; att du är symmetrisk och att axlarna är horisontella genom hela utvecklingsförloppet.

Men, även om du gör allt "rätt", måste du ändå alltid vara förberedd. Öva på din reservdragsprocedur regelbundet! Slös inte bort vär-

defull tid på att försöka åtgärda en felfunktion som inte går att åtgärda! Genomför din reservdragsprocedur omedelbart!

Nu stundar i alla fall en härlig tid då hoppssäsongen äntligen kommer igång efter vinterdvalan. Långt uppehåll är dock förknäp med risker. I huvudet kanske du känner dig som att du är i samma goda hoppform som när senaste hoppet gjordes, men muskelminnet och procedurer behöver övas upp igen.

Gör inte bara ett "årsförsta" för att sedan hoppa avancerat i större grupper. Det är stor skillnad på förutsättningarna i början av säsongen och de som var i slutet av förra sommaren. Frifallet är oftast kallt vid den här tiden på året och utrustningen kan kännas ovan. Skynda långsamt. Gör en sak i taget. Särskilt om du har ny hoppstrutning eller hoppar på nytt fält.

Det ligger en lång och härlig hoppssäsong framför dig – äventyra inte den genom att slarva med "försäsongsträningen"!

Vi ses på fältet!

Sven Mörtberg
SFF:s riksinstruktör

Riksinstruktören
Sven Mörtberg

Information om olyckan med vingoverall 2018

I juli 2018 omkom en fallskärms hoppare vid Gryttjoms hoppfält i Tierps kommun. Hopparen, en polsk medborgare, genomförde ett hopp med vingoverall. Efter drag av huvudfallskärmen började skärmen rotera. På låg höjd genomfördes reservdrag, det vill säga huvudfallskärmen kopplades loss och reservfallskärmen aktiverades. Hopparen trasslade delvis in sig i reservfallskärmen, som därför inte kunde vecklas ut fullständigt. Hopparen slog i marken utan full bärighet på reserven. SFF:s utredning visar att olyckan inte orsakats på grund av materiell utan snarare rörde sig om den mänskliga faktorn.

Chefsinstruktörerna i klubbarna har fått en förkortad version av utredningen.

Vingoverallhoppning innebär ökade risker jämfört med vanlig hoppning vid utlösning av fallskärmen på grund av att vingoverallen skapar stort turbulent område kring hopparen. Därför är det extra viktigt med val av fallskärm, vingbelastning och genomförande av reservdragsprocedur.

Rekommendationer från utredningen:

Utrustning: SFF bör fortsatt poängtera betydelsen av val av särskilt anpassad utrustning för vingoverallhoppning. **Fallskärm:** 7-cells fallskärm med lämplig vingbelastning och linor i trim. **Fallskärmssystem:** Systemet ska vara avsett för

vingoverallhoppning, till exempel pilotens storlek, pilotlinans längd och containers utformning. **Val av vingoverall:** Hopparens erfarenhet ska överensstämma med tillverkarens rekommendationer

Reservdragsprocedur

SFF bör fortsatt poängtera betydelsen av väl inövad reservdragsprocedur: Kontinuerlig övning av reservdragsproceduren. Hoppare ska omedelbart genomföra reservdragsprocedur vid en kraftigt roterande dykande felfunktion. Hoppare ska vara mentalt förberedda på att reservdragsprocedur med vingoverall kan påverka stabiliteten negativt.

Uppmaning till hoppare som flyger vingoverall:

- Öva på din reservdragsprocedur regelbundet!
- Slös inte bort värdefull tid på att försöka åtgärda en felfunktion som inte går att åtgärda! Genomför din reservdragsprocedur omedelbart!
- Får du en spinnande snodd som dyker – genomför din reservdragsprocedur omedelbart!
- Ju tidigare du bestämmer dig för att genomföra din reservdragsprocedur, desto större marginal skapas. Höjd är lika med tid och tid är i en nödsituation det som kan vara helt avgörande för utgången.

INCIDENT

RAPPORTER

Här är två hoppare som delar med sig av sina upplevelser där de i båda fallen hamnade i två olika, men också lika, situationer där de båda var i ett allvarligt läge. Ibland pratar man om "Chain of events", det vill säga ett händelseförlopp med ett antal olika kedjelänkar som samverkar så att det blir ett dåligt utfall för hopparen. När man sedan, efteråt, tittar på hela händelseförloppet skulle denna kedja brutits någon gång om man stannat upp, reflekterat och fattat ett annat beslut. Vi har alla förutsättningar att ta tid på oss, förbereda oss och tänka igenom det vi skall göra, speciellt nu innan säsongen kommit igång. Och tycker du att det börjar fyllas på med omständigheter, eller att tiden är kort, kan det vara dags att stanna upp, ta ett andetag och tänka efter.

text Penny Robertson Pearce

Årsförsta på nytt hoppfält

Tid i sport: 6 månader

Totalt antal hopp: 40

Antal hopp av den typ som utfördes: 25

Antal hopp med aktuell utrustning: 0

Antal hopp under de senaste tre månaderna: 0

Huvudfallskärm: Sabre 2 190

Avskrift från händelseregistrering:

Första hoppet på tre månader, första gången på detta hoppfält, första gången i snö, första gången med bysiga och tjocka kläder och handskar och slutligen första gången med min nya rigg, som jag köpt begagnad. Dyker ut som sista hoppare på 1500 meter. Tumlar runt och lyckas inte få någon stabilitet. När jag kontrollerar höjden ser jag att jag är nere på 1000 meter. Trots att jag är instabil, beslutar jag mig för att dra, men får inget bra grepp om handtaget. På andra försöket går det och skärmen utvecklas bra. På cirka 350 meter orienterar jag mig och ser att jag är för långt från fältet. Förbereder utelandning och siktar in mig på den yta som har relativt sett få och små träd. Görde ett trafikvarv så att jag landade mot vinden och flärade samtidigt som jag siktade på ett mindre träd. Höll ihop fötterna och försökte vara i rätt kroppsposition. Tog mark i djup snö intill roten till ett medelstort träd. Slog i näsa och ansikte mot några grenar och skärmen hängde sig över ett träd.

Kommentar Jesper Bergstrand, USK:

Som hopparen själv skriver i rapporten, det är mycket "första gången" i detta hopp: årsförsta, nytt hoppfält, ny utrustning, nya kläder, handskar och nytt med vinterförhållanden. Och som hopparen berättar byggde det på att hen fick agera under mindre optimala förhållanden och fatta flera beslut på kort tid. En rekommendation är att man tillför en ny sak i varje hopp, max två. Nu när säsongen sakta börjar dra igång och kylan ligger kvar är det kanske första gången många av oss hoppar med mer kläder och andra handskar. Ta tiden att öva på marken. Har jag grepp och rörlighet som vanligt eller är det något nytt som jag måste vänja mig vid? Uppehåll är också alltid uppehåll, håll det enkelt och gör några hopp så att du kommer in i dina rutiner och skapar de bästa förutsättningarna för dig i varje hopp och för resten av säsongen.

Stresspackning gav reservdrag

Tid i sport: 2 år

Totalt antal hopp: 116

Antal hopp av den typ som utfördes: 0

Antal hopp med aktuell utrustning: 72

Antal hopp under de

senaste tre månaderna: 40

Huvudfallskärm: Sabre 2 190

Avskrift från händelseregistrering:

Reservdrag på grund av pilotlina som knutit sig runt piloten. Såg piloten fladdra runt ovanför mig och det kom inte ut någon skärm efter drag. Utförde reservdragsproceduren när Dyttern pep på 700 meter.

Varför? Jag stresspackade för att komma med på sista liften. Stoppade in piloten, drog ut den igen för att få mer lina, stoppade in den igen. På backen såg man att linan var knuten runt piloten.

Chefsinstruktörens kommentar:

Stress inför sista hoppet. Sista liften för dagen. En dåligt packad pilot som packas om av en annan hoppare medan hoppare står upp med riggen på sig. Piloten blir felpackad vilket skapar en knut på pilotlinan vid draget av skärmen. Åtgärd: samtal med hopparen om hur viktigt det är att ha koll på grejerna. Bättre att avstå ett hopp än att stressa.

Kommentar Jesper Bergstrand, USK:

Både hopparen själv och klubbens CI tar upp det som skapade situationen innan hopparen hade satt sig i planet, nämligen stress. Att jäkta med sin utrustning skapar öppningar för att fel uppstår, och att få delar av utrustningen ompackad medan man har den på sig är inte heller optimala förhållanden och något som man avråds från att göra. Det visade sig nu att hopparen hamnade i ett allvarligt läge som en följd av detta. Är det så att du själv känner att det börjar bygga på med saker innan du skall upp, ta och stanna upp och gör en självcheck; är detta de bästa förutsättningarna för mig nu? Många små saker kan bygga på och det den här hopparen delar med sig är ett exempel som vi alla kan ta till oss och lära av.

flyttat till hösten

Coronaviruset som dragit fram över Europa sedan i mars fällde till slut även SM-organisationen, som blev tvungna att ställa in SM som skulle genomförts 19–21 mars.

”Tävlingen planeras att gå av stapeln i höst istället”, berättar Lena Kaulanen, ordförande i tävlingskommittén.

Text Penny Robertson-Pearce
Foto Mikael Kihlman

Det var tunga veckor när fler och fler faktorer kom att bli avgörande för att ta beslutet att ställa in. Till en början verkade det inte som att SM skulle beröras, trots de riktlinjer och den information som gick ut från Riksidrottsförbundet och Folkhälsomyndigheten. I år skulle SM samarrangeras med Danmark som ville ha sitt danska mästerskap i den nya Göteborgstunneln. Det var mycket välkommet eftersom fler tävlande ger en mer hållbar ekonomi för tävlingen. Två veckor innan hintade Danmarks representant att några lag inte skulle kunna delta eftersom de fått förbud mot utresa

från sina arbetsgivare. Strax därefter utfärdade de danska myndigheterna rese-restriktioner och därmed var det ett faktum att Danmark hoppade av helt.

Lena Kaulanen berättar: ”Redan där började det kännas sårbart eftersom vår tävlingsbudget hängde på att Danmark skulle delta för att den skulle gå ihop. Efter många samtal med Bodyflight, som har varit otroligt hjälpsamma och förstående, gick vi över till plan B. Bara svenska lag och en och en halv tävlingsdag istället för två dagar, vilket skulle kunna rädda budgeten tillsammans med ytterligare några nedskärningar.”

Kommunikation

Lena har ansträngt sig för att så öppet som möjligt kommunicera med alla berörda – tävlande, organisation och förbundsstyrelsen.

”Jag tycker att det är otroligt viktigt att se till att alla får information. Det gör att alla har möjlighet att ta ställning till de rådande förutsättningarna.” Kort efter Danmarks avhopp började andra stora idrottsevenemang både i Sverige och

utomlands ställas in. De svenska myndigheternas beslut om att inga evenemang med över 500 personer får genomföras var den största anledningen. Riksidrottsförbundet gick ut med riktlinjer och rutiner för mindre tävlingar som ändå skulle genomföras. I det här skedet var fortfarande alla tävlande och domare inställda på att genomföra tävlingen även om budgeten var i tajtaste laget.

Nästa slag

När lunchrestaurangen på Säve meddelade att de skulle hålla stängt i två veckor, och därmed inte kunde leverera luncher som planerat till alla på plats under de två tävlingsdagarna, uppstod ett logistikproblem för organisationen som skulle kunna bli svårt att lösa. Vindtunneln i Säve ligger lite avlägset och det finns inga närliggande restauranger eller liknande. Hotellet på området visade stor välvilja när de meddelade att de kunde ställa upp på att låta bokningen flyttas till ett senare tillfälle, vilket var ett positivt besked om tävlingen skulle tvingas ställas in. De sista dagarna före beslutet höll organisationen bestående ➤

Vid jul förra året åkte jag full av förväntan till Deland i Florida, för att som första svenska hoppare få prova ut den nya "Mutantriggen" från UPT.

Text Aron Andersson
Foto David Cherry

Mutantriggen fick mycket uppmärksamhet för några år sen när UPT släppte en video om den, men det var egentligen först under 2019 som den började säljas på riktigt. Det som skiljer den här riggen markant från alla andra riggar på marknaden är att man har flyttat bärremmarnas infästningspunkt från axlarna ner till höften. Det är en position som sedan länge används inom paragliding och speedflying och som blir mer effektiv när man som hoppare får en mindre frontyta mot vinden och därmed mindre luftmotstånd.

Nackdelen med den positionen för oss fallskärms hoppare är dock att man inte vill dra sin fallskärm i det läget eftersom det skapar högre risk för felfunktioner. Med den här nya riggen har UPT lyckats lösa det genom dubbla treringssystem.

Annorlunda flygning

På plats i DeLand tillbringade jag en förmiddag med min instruktör Pete Allum som hjälpte mig att ställa in riggen rätt för mina mått. Eftersom positionen är så annorlunda mot en vanlig rigg är det viktigt att ställa in den helt rätt innan man börjar hoppa med den.

För att långsamt vänja mig vid den nya riggen, drog vi extra högt några gånger med en mycket beskedligare fallskärm, en Pulse 135, än vad jag hoppar

med i vanliga fall. Största skillnaden när man väl flyger Mutanten är att du svänger mycket mer genom att "sela" och att du får en helt annan känsla i din skärmflygning. Pulsen är till exempel en skärm som är relativt svår att selsvänga med en vanlig rigg, men var nu inga som helst problem att bara sela med Mutanten.

Att hoppa Mutantriggen

1. Dra fallskärmen som vanligt.
2. Ta bort löstagbara slidern. Riggen måste hoppas med löstagbar slider eftersom slidern annars blockerar synfältet.
3. Kutta dom övre treringarna så att du hamnar i flygposition.
4. Öppna midjebältet och luta dig bakåt.
5. Flyg!

6. Riggen packas som vanligt förutom att man måste sätta ihop de övre treringarna innan man börjar packa.

Efter att nu ha gjort ett 70-tal hopp med Mutantriggen känner jag verkligen hur jag älskar det sättet att flyga och hur märkligt det känns varje gång jag går tillbaka till min gamla rigg. Flygmässigt kan jag än så länge inte se några nackdelar med riggen eftersom den även funkar bra att friflyga med. De nackdelar jag kan se är istället säkerhetsmässiga eftersom riggen inte har någon stevenslina, RSL, och därför heller ingen skyhook vilket jag gärna vill ha.

I framtiden tror jag att fler och fler fallskärms hoppare som gillar kalottflygning kommer att börja använda den här sortens riggar eftersom det ger en helt annan flygupplevelse. ■

➤ av Lena, Zeljko Tanaskovic och jag själv, Penny Robertson-Pearce, täta telefonmöten och uppdateringarna från Folkhälsomyndigheten och RF följdes slaviskt.

EM och världscupen ställdes in

Världscupen och EM som skulle anordnas i Belgien andra helgen i april ställdes in och kort därefter fick Zeljko besked att några av de internationella domarna som skulle komma till SM för att döma dynamisk två- och fyrmanna, hade fått reseförbud. Det avgjorde saken. På lördagskvällen sex dagar före SM togs beslutet enhälligt av alla i organisationen att ställa in. Bodyflight som varit mycket samarbetsvilliga och generösa erbjöd att flytta fram SM till efter sommaren. Förhoppningen är att snart kunna fastställa datum i höst, men först måste nya datum för världscupen och EM inväntas.

"Det vore olyckligt om våra SM-datum skulle krocka med deras, eftersom våra landslag måste få chans att delta på båda tävlingarna", säger Lena.

Ekonomiskt sett det bästa beslutet

Att ställa in en tävling är aldrig ett lätt beslut, men förutom smittorisken var det framförallt ekonomin som avgjorde, eftersom man skulle förlora mer pengar på att genomföra tävlingen än på att ställa in helt och betala tillbaka alla avgifter.

"Dialogen med de tävlande har varit fantastisk", säger Lena. "De har varit väldigt förstående och positiva rakt igenom. Vi har verkligen försökt allt för att kunna genomföra, men det gick inte vägen."

Nu ser vi framåt och hoppas att coronaviruset inte ställer till det när det drar ihop sig till säsongstart i klubbarna. ■

Tävlingsfonden fördelad

Årets tävlingsfond är fördelad och tillkännagavs på riksstämman. Totalt delades 98 900 kronor ut till årets stipendiater. Nytt för i år är att stipendiet var uppdelat i tre olika nivåer: spets, bredd plus och bredd minus. Spetsgruppen är landslag som tävlar internationellt och har chans på toppfemplacering på mästerskap. Bredd plus är tävlande som länge har satsat aktivt och är landslag eller snäppet under. Bredd minus är tävlande som kan säkra tillväxten i olika grenar.

Spets: FS4-laget Echochamber med fem lagdeltagare får 5 400 kronor vardera. Henrik Raimor, speed skydiving, får samma belopp.

Bredd plus: FS4-laget Aurora och VFS-laget Kwansta Kwattro med vardera fem lagdeltagare samt precisionshopparen Magnus Falk får 4 300 kronor vardera.

Bredd minus: Ola Johansson (vingoverall), Peter Bendt (precision) och Mats Eriksson (kalottformation) får 3 200 kronor var. CF-laget Team Sportia tre lagmedlemmar får 3 200 kronor per person.

Tillsammans utbildar de

nästa generations hoppare

Förbundskursledarna spelar en viktig roll i SFF:s organisation. Tillsammans med riksinstruktören hjälper de till att utbilda hoppssverige och nästa generations fallskärms hoppare. Den här artikeln berättar vad en förbundskursledare gör och presenterar även årets kursledare 2020.

Text: Penny Robertson-Pearce
Foto: Nils Hedström

Varje år genomför Svenska Fallskärmsförbundet ett antal förbundskurser för medlemmar inom vår organisation som vill utbilda sig till; hoppleddare, hoppmästare, kursledare, kalottinstruktörer, AFF-instruktörer och tandempiloter. Dessutom hålls den så kallade BAS-kursen varje år på Bosön där nya hoppare från hela Sverige samlas för att ta del av kunskap och erfarenheter. Förbundskursledarna spelar en viktig roll, utan dem skulle inte dessa utbildningar kunna genomföras. Sven Mörtberg, för-

bundets riksinstruktör framhåller vikten av vår kursledarkår;

”Förbundskursledarna utgör ryggraden i SFF:s utbildningar. De delar på ett naturligt och förtroendeingivande sätt med sig av sina gedigna erfarenheter till nästa generations hoppare och instruktörer. Förbundskursledarna blir på så sätt både förebilder och viktiga kulturbärare.”

Vem kan bli förbundskursledare?

De flesta förbundskursledarna har själva genomgått alla förbundskurser och verkat som instruktörer i flera år. En del har varit ansvariga i klubbverksamheten som chefsinstruktörer och andra har lång, gedigen erfarenhet eller är tävlingsaktiva. Genomgående är att de har goda personliga egenskaper som fallskärms hoppare och en stark vilja att dela med sig av sina erfarenheter och kunskaper. Alla kan ansöka om att bli förbundskursledare, och lämplighet ska styrkas av till exempel CI eller annan kursledare som lämnar sin rekommendation. Ärligen har SFF ett tju-

gotal kursledare som hjälps åt att beman-
na de olika kurserna.

”Det är viktigt att säkra återväxten bland förbundskursledarna. Vi försöker fortlöpande välkomna duktiga men relativt nykläckta instruktörer till gruppen, som i övrigt består av mycket erfarna instruktörer. Det blir en bra mix. Hur många förbundskursledare som behövs beror sedan på hur många deltagare som anmäler sig till de olika kurserna”, säger Sven

En bra blandning

Kursledargänget är en mixad blandning både åldersmässigt och erfarenhetsmässigt, alla med olika bakgrund. Många har varit med i gruppen länge och stämningen är mycket god. Tillsammans med riksinstruktören planerar de årets kurser och vid årets slut utvärderar man tillsammans på en kursledarträff. Ambitionsnivån är alltid att utbildningarna ska utvecklas och förbättras och i gruppen är det högt i tak när man diskuterar kursernas upplägg och innehåll. Under årets KL-träff som hölls i januari i Västerås, deltog även kursledarna i redigeringsarbetet av den nya upplagan A-special, en tidning för nya hoppare, som förbundet bland annat delar ut på BAS-kursen. ■

Robert Alasuutari

47 år från Göteborg.
Klubb: FKCG.
Började hoppa 2003, cirka 4000 hopp.
Hoppar helst FS i frifall.
Blev förbundskursledare 2012 och har medverkat på åtta förbundskurser.

”Det roligaste med att vara förbundskursledare är när man ser att ”poletten trillar ner” och kul att träffa så många med samma intresse. Man lär sig själv en hel del för varje kurs man har.”

Kuriosa: ”Jag är rädd för spöken.”

Jesper Bergstrand

49 år från Örebro.

Klubb: ÖFK.

Började hoppa mars 1988, cirka 2950 hopp.

Hoppar helst maghoppning och formationer i frifall.

Blev förbundskursledare 1997.

Medverkat på många kurser genom åren.
"Jag hoppas att jag har utvecklats."

"Det roligaste med att vara förbundskursledare är att träffa personer som vill lära sig, bidra med sina kunskaper och utvecklas och att det finns alltid nya och olika varianter att nå målet."

Kuriosa: "För att vara en amatör så kan jag göra rätt så hyfsade husritningar "på plankan", det vill säga utan CAD-program samt perspektivpresentationer för hand."

Camilla Björklund

38 år från Finland, bor sedan flera år i Västerås.

Började hoppa 2011, cirka 1100 hopp.

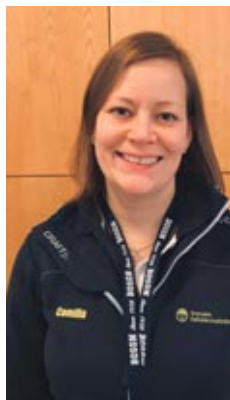
Klubb: FKA.

Friflyger helst i frifall.

Blev förbundskursledare 2020 och har medverkat på årets BAS-kurs.

"Det roligaste med att vara förbundskursledare är att få hjälpa andra att utvecklas inom denna fantastiska sport!"

Kuriosa: "Då jag svänger under kalott brukar jag hålla i ena bärremmen för en (falsk) känsla av trygghet."

Simon Burgess

37 år från Kristianstad.

Klubb: SFK.

Började hoppa 2014, 1100 hopp.

Hoppar helst AFF och FS4 i frifall.

Blev förbundskursledare 2019 och har medverkat på ett par kurser.

"Det roligaste med att vara förbundskursledare är att möta alla nya hoppare från hela Sverige. Alla dessa hoppare som vill vidareutbilda sig och bidra till fallskärmssverige är helt fantastiskt."

Kuriosa: "Jag kan leva på nästan vad som helst i matväg till min familjs förtret. Makaroner med tillbehör ätes helst ur kastrull för att minimera disk. Den enda som förstår mig är min samojedhund, Milo."

Stefan Burström

45 år från Stockholm.

Klubb: SF.

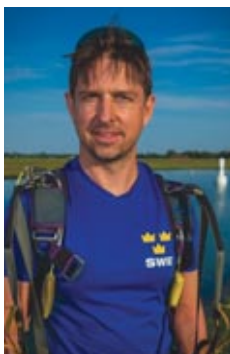
Började hoppa 2000, 6000 hopp.

Gör helst i frifall: Drar, så att jag kan börja flyga skärm. Tävlrar i Canopy Piloting.

Blev förbundskursledare 2006 och har medverkat på många kurser genom åren.

"Det roligaste med att vara förbundskursledare är att träffa nya människor som vill bli en del av SFF:s instuktörskår, för att lära nybörjare mer om fallskärmshoppning."

Kuriosa: "Var känd som Yabba på C64-demoscenen."

Fredrik Carlsson, Carlisa

44 år från Eslöv.

Började hoppa 2002, 3500 hopp.

Utbildar helst elever i frifall.

Blev förbundskursledare 2012 och har medverkat på ett 40-tal kurser, även AFF-utbildningar, examinationer och kalottinstruktörskurser inkluderat.

"Det roligaste med att vara förbundskursledare är att se människor utvecklas, glädjen jag får tillbaka när mina elever inser att de klarat av en svår uppgift och växt med den."

Kuriosa: "När jag flyger helikopter är jag ett barn på nytt, jag kan leka i till exempel ett gammalt grustag i timmar och hela tiden ha ett stort leende i hela ansiktet. När jag landar på flygplatsen så försöker jag se seriös ut igen."

James Cumberland

54 år, hemland England, hemort Stockholm.

Började hoppa 1995, 2500 hopp.

Gör helst i frifall: Skrattar.

Blev förbundskursledare runt 2003 och har medverkat på många kurser, gissningsvis runt 40.

"Det roligaste med att vara förbundskursledare är att hoppare alltid är så sugna på att utveckla sig."

Kuriosa: "Jag tycker om att spela gitarr och sjunga. Uppträder ibland på musikfestivaler i mitt hemland England."

Mats Edström

46 år från Eslöv.

Klubb: Syd.

Började hoppa
2001, cirka
1000 hopp.

Trackar helst i
frifall.

Blev förbunds-
kursledare
2015 och har
medverkat på
10 kurser.

"Det roligaste
med att vara
förbundskursledare är att se hur kursdel-
tagarna utvecklas."

Kuriosa: "Jag tycker mycket om att laga
mat."

Andréas Ekström

40 år från Malmö.

Klubb: SYD.

Började hoppa 1995, 3012 hopp.

Dockar helst på stora formationer i frifall.

Blev förbundskursledare: 2015.

Medverkat på: 6-7 förbundsкурser.

"Det roligaste med att vara förbundskurs-
ledare är att dela kunskaper och delta i
roliga samtal om hoppningen. Och såklart
att träffa alla nya hoppare samt gamla
kompisar man inte träffat på hela vin-
tern."

Kuriosa: "Att jag gillade filmen 'Top Gun'
så mycket att jag ett tag, i princip, kunde
hela manuset utantill! Och ja, jag ska de-
finitivt se Top Gun 2 på premiären!"

Jens Grahn

64 år från
Bromma.

Klubb: SF.

Började hop-
pa 1972,
6700 hopp.

Hoppar helst
på mage i
frifall.

Blev för-
bundskurs-
ledare
1984.

Medverkat på i stort sett alla AFF-exami-
nationer mellan 1984 - 2015.

"Det roligaste med att vara förbundskurs-
ledare är att det alltid är kul att lära ut!"

Kuriosa: "Jag kan Morsealfabetet."

Sara Hall Ericson

Från Stockholm.

Klubb: FKA.

Började hoppa
1998, 4200
hopp.

Hoppar helst
AFF i frifall.

Blev förbunds-
kursledare
2013.

Medverkat fram-
för allt på AFF-
utbildningar
och examinationer.

"Det roligaste med att vara förbundskurs-
ledare är att se kandidaterna utvecklas
och sedan blomstra hemma på klub-
ben."

Kuriosa: "Jag älskar boxning."

Nils Hedström

44 år från
Stockholm.

Började hop-
pa 1999 i
Linköping,
6000 hopp.

Klubb: SF.

Friflyger helst i
frifall.

Blev förbunds-
kursledare
2014 och har
medverkat
på 13 kurser.

"Det roligaste med att vara förbundskurs-
ledare är att se deltagarna växa när de
lär sig nya saker."

Kuriosa: "Jag är buddhist och dansar sal-
sa flera gånger i veckan."

Johan Hellström

55 år från
Umeå.

Klubb: UFK.

Började hop-
pa 1981,
cirka 1000
hopp.

Utbildar helst
elever i fri-
fall.

Blev för-
bundskurs-
ledare 2020
och har medverkat på BAS-kursen.

"Det roligaste med att vara förbundskurs-
ledare är att utveckla och utvecklas av
andra hoppare."

Kuriosa: "Jag har ett nordiskt guld i 25
meter isvak, vintersim."

Fredrik Johansson

41 år från
Karlsborg.

Började hoppa
2012, 1500
hopp.

Klubb: FKA.

I frifall blir det
helst AFF-
hopp och
FS4. Har
tävlat med
laget C4 i
många år.

Blev förbundskursledare 2020 och med-
verkade på BAS-kursen.

"Det roligaste med att vara förbundskurs-
ledare är att träffa nya hoppare från hela
Sverige."

Kuriosa: "Jag är galen i indisk mat!"

Johan Julin

14 377 dagar gammal, från Stockholm.

Började hoppa fredagen den 13:e år 2000 (militärt hopp). 2008 vid fall-skärmsklubben Aros.

Har gjort 856 hopp.

Klubb: FKA.

Gör helst i frifall: SM 10-manna.

Blev förbundskursledare 2015 och har medverkat på 6 kurser.

"Det roligaste med att vara förbundskursledare är möjligheten att hjälpa på samma sätt som jag fick hjälp när jag var mer ny i sporten."

Kuriosa: "Jag identifierades av min far i uppvakningssalen på BB, som alla nyfödda låg i, på den tiden, genom min låga röst."

Matti Sepponen

45 år från Es-löv.

Klubb: SYD.

Började hoppa 1993, cirka 2700 hopp.

Friflyger helst i frifall.

Blev förbundskursledare 2015 och har medverkat på 8 kurser.

"Det roligaste med att vara förbundskursledare är att lära känna massa nya underbara människor."

Kuriosa: "Höll på med Skysurfing när det begav sig."

Monica Paulsson

Från Piteå, bor i Stockholm.

Började hoppa 1992 i Luleå Fallskärmsklubb. Har även varit medlem i FKA och FKCG och numera i SF. Har drygt 2400 hopp och hoppar helst storformation på mage eller AFF.

Blev förbundskursledare i slutet på 90-talet. Våldigt många kurser har det blivit under åren som gått.

"Det roligaste med att vara förbundskursledare är att träffa och lära känna nya hoppare från hela Sverige under BAS-kursen, samt att träffa och få lära känna mer erfarna hoppare från olika klubbar och se dem utvecklas som blivande instruktörer på instruktörsutbildningarna."

Maria Sukhova

33 år från Uppsala.

Klubb: SF.

Började hoppa 2014 i Umeå, cirka 600 hopp.

Föredrar FS-hoppning i sin helhet i frifall. Även både AFF och HM-hopp med elever. Att dra högt och flyga runt vackra sommarmoln är också en höjdpunkt.

Blev förbundskursledare 2020 och har medverkat på BAS-kursen.

"Det roligaste med att vara förbundskursledare är att hjälpa till att utveckla andra samtidigt som man utvecklas själv."

Kuriosa: "Många vet att jag vinterbadar frivilligt. Få vet att jag har vinterbadat ofrivilligt min första vinter i Sverige 2003, i Vidsel i Norrbotten, när jag och min hund gick genom isen. Som tur var slutade det bra."

Johanna Nihlén

30 år från Åryd.

Började hoppa 2007, 850 hopp.

Klubb: Syd.

Blev förbundskursledare 2018 och har medverkat på 2 kurser.

"Det roligaste med att vara förbundskursledare är att jag älskar att se folk växa och utvecklas. Tack vare att jag blev kursledare valde jag sedan att utbilda mig till gymnasielärare. Det är underbart att få bidra med att människor lär sig."

Kuriosa: "Jag kan sjunga lilla snigel med stängd mun och skaka riktigt fort på ögonen."

Nenne Zarour

39 år från Alnö utanför Sundsvall.

Började hoppa 2009, 650 hopp.

Klubb: SUFK.

Gör helst i frifall: Njuter, filmar tandem.

Blev förbundskursledare 2017 och har medverkat på 3 kurser.

"Det roligaste med att vara förbundskursledare är att träffa fallskärmsvänner från hela Sverige."

Kuriosa: "Vill man ha en riktigt god Tabbouleh så ska man åka till en lyxrestaurang i Beirut och betala dyra pengar, eller åka till Alnö och få en ännu godare Tabbouleh gratis. Jag gör enligt många världens godaste Tabbouleh (persiljesallad från Libanon)."

Klubbarnas planer 2020

Svensk Fallskärmsport har pratat med Sveriges fallskärmsklubbar för att ta reda på vad som händer i sommar och nedan är svaren. Ett hett tips är dock att hålla koll på klubbarnas hemsidor, kalendrar och sociala medier eftersom det tenderar att dyka upp massor av fler spännande happenings under sommaren! På SFF:s hemsida www.sff.se finner du länkar till de olika klubbarna, gå in där för att se uppdateringar med anledning av coronaläget.

Fallskärmsklubben Aros

April och maj

Helghoppning april och maj samt röda dagar.

25-29 maj

Svenska Fallskärmsförbundet Tandem-X. Utbildning samt examination av nya tandempiloter.

Juni

Helghoppning. Hoppningen drar igång fredag eftermiddag och sista liften går strax innan kl 18.00 på söndag.

19-21 juni

Midsommarfirande. Hoppstart kl 10.00 på midsommarafton och sedan klassiskt firande med galna inslag. Lekar, grillning, bastu och fest.

29-30 juni

The Wangle Experience! Professor Derna meddelar att labbet är öppet, Angle + Wingsuit = Wangle. Det blir skrämmande, awesome och helt klart bastu efteråt. Endast för den riktigt dåraktige.

22-25 juli

FS Gathering 2.0. "Evenemanget där vi samlas så många som möjligt för att hoppa mage i alla möjliga konstellationer. Där vi möts för att tända gnistan i hoppningen igen och träffa nya vänner, kanske till och med potentiella framtida lagkamrater. FS Gathering är ett event som är till för alla. Rookies som erfarna! Här möts vi och utbyter kunskap och erfarenheter i luften, på backen och även i bastun", meddelar eventgruppen.

27-31 juli

Aros Freefly 2020. Aros Freefly är ett friflygarcamp med högkvalitativ coachning och skön atmosfär som utgår från Fallskärmsklubben Aros i Västerås. För fallskärmsflygare som vill utvecklas snabbt och som gärna träffar andra i friflygargemenskapen. Vackra vyer och episka minnen utlovas av eventskaparna. Se Aros hemsida för anmälan.

5 juli-9 augusti

Hoppveckor. Supervan, bastu, pool, tandemverksamhet, gemenskap, öl, grillning, gott om sovplatser, dumheter, hyss och massor av sommarskoj.

14 augusti-27 september

Helghoppning. Hoppningen drar igång fredag eftermiddag och sista liften går strax innan 18.00 på söndag.

Oktober

Helghoppning hela oktober. Lördagar kl 10.00-20.00, Söndagar kl 10.00-18.00.

Fallskärmsklubben Cirrus Göteborg

21-24 maj:

Skövdeboogie

29 juni-5 juli

Hoppvecka, Vårgårda. Ola-boogie

8-14 juli

Hoppning på Näsing med inhopps på Koster

15-19 juli

Angleweek light, Näsing

21-24 juli

Angleweek, Näsing

27 juli-9 augusti

Hoppveckor Vårgårda

Fallskärmsklubben Dala

13-19 juli

Orsaveckan. David Forsman, ny ordförande i FK Dala, bjuder in till deras årliga hoppvecka i Orsa. "På vad som kan vara norra Europas största gräsfält. Häng kring lägerelden, häng med på gummibåtjollehång, besök Orsa och Orsayran, bada i älv eller tjärn. Det går även att hoppa fallskärm om du orkar med sånt i värmen!", hälsar David.

Fallskärmsklubben Gefle CReW Club

21-24 maj

Canopy Formation. Ett storformationsläger med hoppare från hela Norden och Estland. Huvudcoach blir Pasi Piirttikoski, Finland. Målet blir att sätta en stor diamond, förhoppningsvis en 16-manna. Samtidigt ska vi ha "Prova-på" för CF-nybörjare med svenska coacher. Plats är i skrivande stund oklart på grund av Aurora 20, alternativt är Johanneberg (Aros, Västerås), Skövde och Gryttjöm.

Halmstads Fallskärmsklubb

HFSK planerar att ha två hoppveckor i år, men i skrivande stund är det ännu inte bestämt vilka datum.

Linköpings Fallskärmsklubb

6-12 juli

Hoppveckor Västerviks Flygplats. Tandemverksamhet och skojhoppning med god kapacitet. Precis som på hemmafältet hoppas det från GAB-Airvan.

20 juli-2 augusti

Hoppveckor. Ena veckan på Skärstad Flygfält andra veckan på annan, ännu obestämd plats.

Nyköpings Fallskärmsklubb

Markan kommer att öppnas på nytt, det kommer att finnas frukost, lunch och middag på hoppdagarna och annat gott mellan måltiderna.

26 april

HLR kurs. Kostnadsfri utbildning i Hjärt-och Lungräddning, (begränsade antal platser).

9-12 juli samt 30 juli-2 augusti

Korta hoppveckor. Coachad hoppning i olika grenar, mindre tandemverksamhet samt aktiviteter efter hoppning.

13-17 juli

Hoppning på Gotland. Klubbmästerskap 21-22 augusti. Individuella tävlingar på fredag och lagtävlingar på lördagen.

1-4 september

Uppvisningsläger

Skånes fallskärmsklubb

Datum ännu oklart.

PD Bullseye sport Accuracy - Performance Designs egna event för sportprecision

19-21 juni

Midsommarboogie Light. Ett mindre midsommarboogie.

11 juli -2 augusti

Summer madness 2020 SFK. Klubbens sommarhoppning utvidgas och Simon hälsar alla hoppare välkomna till "Tävlingar, ballonghoppning, fester, möjlighet till strandlandningar på en av Sveriges vackraste stränder varje kväll och swooping över Lyngsjön. En fantastisk sommar helt enkelt!"

19-20 september

Bumbibucklan. Nybörjartävling FS2

Smålands Fallskärmsklubb

4-12 juli

Tandemvecka på Öland

20-26 juli

Hoppvecka. Förhoppningen är att köra ett Airvan-boogie tillsammans med Linköpings Fallskärmsklubb och att köra dubbla Airvans hela veckan.

Stockholms Fallskärmsklubb

9–10 maj

FF-rookie. Lär dig friflyga på ett säkert sätt

16–17 maj

FS-rookie. Lär dig grunderna i FS.

23–24 maj

Rookie - Vinkel. Lär dig vinkla på ett säkert sätt.

30–31 maj

Kalottkurs - Bas, HP & Swoop

30 maj, 27 juni och 18 juli

Gryttjorn RW challenge 2020. Större och lite mer avancerad maghoppning under ledning av coacherna Mikael Kaulanen och Peter Törneström.

8–12 juni

FS Skills Camp. Öva dina FS-skills med coacher i världsklass (Joey Jones & Siân Stokes).

22–26 juni

Friflygarlägret. Nybörjar/intermediatläger med fokus på friflygning.

29 juni–3 juli

Gryttjorn Vinklar. Intermediate/avancerat läger för vinkelgrupper om minst fem hoppare.

10–12 juli

Gryttstock. Årets skydivefestival i Woodstock-anda.

20–23 juli

SM/NM. Samtliga grenar förutom tiomanna speedformation.

27–31 juli

Next Level Wingsuit Summit. Avancerat vingoverallläger med coacherna Scotty Bob & Carlos Pedro.

3–7 augusti

Gryttjorn Advanced FF. Avancerat friflygarläger för större grupper, coacher TBA.

17–19 augusti

Gryttjorn Big Way. Storformationshoppning under tre dagar med två Twin Ottrar, 40-mannaformationer med roteflygning.

28–30 augusti

SM tiomanna speedformation

Sundsvalls Fallschirmsklubb

1–10 juli

Bänkäs Family Week. Sundsvalls traditionella långboogie. "Fantastisk hoppning över vackra Bänkäs! Roliga kvällar/nätter, strandin hopp med mera! Även detta år kör vi med Turbo Beaver. Mer information kommer på frifall.com och Facebook. Välkomna!" hälsar Kent-Ove Ulander, SUFK:s ordförande.

Fallschirmsklubben SYD

13–19 juli och

27 juli–2 augusti

Hoppveckor

Söderhamns Fallschirmsklubb

18–21 juni

Midsommarboogie. Söderhamns Fallschirmsklubb hyr in Stockholmsklubbens flygplan "ErikErik" och ställer till med midsommarboogie på Mohed. "Det kommer bjudas på grym hoppning och underbart häng, strandlandning, bastu, bad och mycket mer. Något som är väldigt speciellt med Mohed är att det inte finns några flygrestriktioner så det brukar midnattshoppning!" meddelar Mattias Flybring, ordförande i Söderhamns Fallschirmsklubb.

Umeå Fallschirmsklubb

"Vi kommer att hoppa i Umeå med ett av, om inte rent av, Sveriges snabbaste flygplan! Så vi välkomnar givetvis alla klubbar att komma och hälsa på oss och få se vår fina kärra och vårt fina fält!" hälsar Navid Hagjho, ordförande i UFK.

Örebro Fallschirmsklubb

25–26 april

Öppningshelg

8–9 maj

Rookiehelg (1). Fokus på hoppare med 8-400 hopp, HM-hopp, fri loadorganizing, materiellkunskapskurs och mys. Alla är välkomna och det är gratis!

23–24 maj

Focus Canopy. Kalottkurs och fokus på kalottflygning, hop'n'pop och flock.

8–12 juni och 3–7 augusti

Hoppveckor. Loadorganizing, inhopp, elevkurser.

4–5 juli

Rookiehelg (2). Fokus på hoppare med 8-400 hopp, HM-hopp, fri loadorganizing, materiellkunskapskurs och mys. Alla är välkomna och det är gratis!

23 maj, 12 juni, 18 juli, 22 augusti och 26 september

ÖFK Burk-Precision-League. Alltid dagens sista hopp, precisionshopp och burktörningstävling. Den 26 september är det prisutdelning.

Östersunds Fallschirmsklubb

25 juli–2 augusti

Myggbugit.

Hoppdebut över Medelhavet

Varför ha elevkurs på hemmaplan när man kan ta den utomlands? Örebro Fallschirmsklubb åkte med årets första elever till Castellón i Spanien i januari, där fyra av dem blev klara med alla 14 utbildningshopp.

Text Linda Lundberg

Melina Mäkinen från Örebro Fallschirmsklubb fick idén i höstas: "Tanken var att ha kursen senare på våren, men eftersom jag var gravid höll jag kursen och arrangemanget tidigare."

Den 2 januari bar det av till Spanien för en vecka, men själva kursen hölls i december på fallschirmsklubben i Örebro under två helger, med examination som avslutning. Under jul och nyår fick eleverna tid för reflektion, för att sedan genomgå ännu en examination på plats i Spanien.

Ett helt gäng till Castellón

Planen var först att utföra hoppen på Skydive Spain i Sevilla, men Rikard Mogren och Nina Schmölewski talade så gott om Castellón som ligger en bit norr om Barcelona, så Castellón fick det bli.

Nina följde med som kassör och kunde sköta betalning på plats. Dessutom följde tre personer med för att skojhoppa.

"Nina arrangerade boende i ett hus för 14 personer som vi fick hyra till ett bra pris genom hoppfältet. Det var strålande att vi fick bo där, med möjlighet att se hoppfilmer och laga middagar om kvällarna", säger Melina.

Cert innan veckan är slut

Rikard Mogren, Staffan Unestål och Arvid Selander åkte ner som instruktörer. Tillsammans med dem fick sex elever göra sina första frifall över Medelhavet. Fyra av dem slutförde alla 14 elevhopp.

"De åkte hem som klara hoppare inklusive hoppmästarhopp, plus ett par fyramannahopp utöver utbildningsplanen", berättar Rikard.

Trots vintermånad var det ändå uppåt 15 grader på dagarna och det blev hoppning varje dag.

"Det går såklart aldrig inte att garantera något vädermässigt i vår sport, men att du kommer ha ditt cert när veckan är slut kan jag nästan lova. Hoppningen i Spanien går till precis som i Sverige, men med magisk utsikt under dagen och tapas kvällstid", säger Rikard.

Välkomnas tillbaka

Melina upplevde att eleverna utgjorde en bra och dynamisk grupp som stöttade varandra.

"Det var fullt fokus på hoppning i en trevlig atmosfär. Jag älskar sporten och vill ge tillbaka. Det här var första försöket och jag vill köra på nästa år igen, men senarelägga det till slutet på mars."

Att kursen håller till på hoppfältet i Castellón tänker hon ska bli en rullande tradition. "Det var lite mindre än Skydive Spain och väldigt gult. Vi är välkomna tillbaka så vi siktar på det till nästa år."

STORM

ARE YOU FLYING THE RIGHT PARACHUTE?

"ALL IN ALL IT IS THE PERFECT ALL AROUND CANOPY FOR ME. IF YOU ARE NOT DEDICATED TO SWOOPING IT WILL OFFER MORE THAN YOU WILL PROBABLY USE... TOP OPENINGS, WIDE SPEED RANGE, CRW - FUN, GOOD FOR WINGSUIT..." *NEVERTOOLOW

"IT HAS A FANTASTIC CRISP OPENING, FUN TO FLY AND A PREDICTABLE POWERFUL FLARE. AS ALWAYS PD GOT IT RIGHT. THIS PARACHUTE REALLY WORKS AS ADVERTISED." *TACTICO

PERFORMANCE DESIGNS
COMPARE
PULSE • SABRE2 • STORM • SPECTRE

WWW.PERFORMANCEDESIGNS.COM/COMPARE4

*REVIEWS FROM DROPZONE.COM

Svensk Fallschirmsport 1/2010

#DreamOfFlight

4yra 4rågor

4yra 4rågor

Andreas Lindgren, Fallskärmsklubben Aros – ett hopp efter utbildningen.

1. Åh! Jag har fått en bredare bild av det som kan gå snett, minsta misstag kan vara förödande. Jag har fått väldigt bra koll på hur man kan motverka det.
2. Jag hoppar för att det är jättekul! Jag har inte ett enda mål, jag hoppar för att det är kul.
3. Att få hoppa med mina kurskompisar. Jag hann bara göra ett hopp efter utbildningen, nästa säsong ska jag upp i minst 51 hopp! Det är ett mål, att komma igång på riktigt.
4. Inte ett dugg. Den har mött mina förväntningar. Vi fick fylla i blanketter om vad vi hade för förväntningar på kursen och allt jag skrev där har hänt, så jag är väldigt nöjd!

Vi har besökt BAS-kursen och frotterat oss med dess deltagare samt pratat med massor av härliga, nya hoppare. Trenden är att de nya hopparna vill ha roligt, de vill umgås med hoppkompisarna och njuta av frifallet, målsättningarerna är färre och tävlingsintresset aningen svalt. Men hoppglädje, det finns det gott om. Här får ni fyra snabba av fyra nöjda BAS-kursdeltagare.

Emma Bäck, Linköpings Fallskärmsklubb – 52 hopp efter utbildningen.

1. Mer förståelse för fallskärmsbrottning överlag, en reality check och påminnelse om sånt som man egentligen vet men inte tänker på.
2. Ha kul, jag har inga konkreta mål utan hoppar för att det är kul.
3. Mycket hoppning. Tidigare säsonger har jag pluggat och rest, men nu är jag hemma för att hoppa!
4. Ingenting, jag tycker att det har varit väldigt bra.

1. Hur har du utvecklats under BAS-kursen?
2. Vad är ditt mål med hoppningen?
3. Vad ser du fram emot kommande säsong?
4. Vad hade du ändrat på om du var ansvarig för kursen?

Eli Parsaei, Fallskärmsklubben Cirrus Göteborg – fyra hopp efter utbildningen.

1. Jag har fått mer respekt för sporten, Jag insåg innan att det var en Extremsport, men när man hör hemska historier på fallskärmskursen och på klubben känns det ändå så långt borta. Att få höra det här under BAS-kursen och att se filmen har gjort att man verkligen får mer insikt. Filmen var bra men det som berörde mig ännu mer var James föreläsning. Han visade närstående till bortgångna fallskärmsbrottare och det var ett riktigt "wake up call". Jag kommer definitivt inte sluta med sporten, men jag har fått mycket mer respekt. Jag har också insett att jag själv gjort osäkra saker och känner att jag ändrat attityd kring att testa nya grejer.
2. Absolut inga som helst mål, jag vill bara njuta, ta det som det kommer, hoppa för min skull.
3. Åh, jag ser fram emot att känna mig mer bekväm i hoppningen, nu känner jag mig fri i luften, jag vill kunna leka i luften – på ett säkert sätt!
4. När vi kom på fredagen var det lite rörigt, vi var tidiga men det fanns ingen information, man kunde fått en schemalapp om upplägget och information om var man kan hänga tills det börjar. Under kursen har det varit väldigt bra info men innan den började fanns det ingen info alls. Men annars tycker jag att det har varit väldigt bra. Det har funnits jättemycket mat och fika trots att jag glömde anmäla att jag är vegan så jag är supernöjd!

Christopher Gärner, Skånes Fallskärmsklubb – 110 hopp efter utbildningen.

1. Jag har blivit mer medveten om risker, vad som kan hända, fått lära mig att tänka mer självständigt och att tänka till ordentligt innan man gör riskfyllda hopp.
2. Utvecklas som hoppare, ha kul med vänner, tävla i FS4 och vinna SM.
3. Många hopp, roliga stunder med vännerna och träffa nya härliga människor.
4. Ingenting, det har varit riktigt bra upplägg; lagom långa lektioner och föreläsningar – bra integrering med andra hoppare i grupparbeten.

Håkan

Han har hoppat i 29 år men är fortfarande en doldis för många av oss. Här är den mycket pedagogiska och naturnära mannen som har Instagram och Facebook endast för att kommunicera med Velociraptor och barnens dagis. Mannen som älskar att stå bakom kameran men aldrig framför. Mannen som är högaktuell inom fallskärmsvärlden då han precis klivit på som ny ordförande i materielkommittén. Här är Håkan Andersson.

Text Pixine Lyckner
Foto Klas Sjöberg

När jag ber Håkan beskriva sig själv skruvar han på sig, ler lite blygt och säger "jaha, nu kommer de svåra delarna" och skrattar. Han gillar inte att stå i rampljuset. Han funderade en bra stund om han skulle gå med på att bli intervjuad för SFS och när det kommer till att rota i arkiven efter bilder på honom får man leta länge och djupt. Han säger själv att han håller låg profil, ogärna talar om sig själv och inte ser någon vits med alla sociala medier. Dock har han Facebook, för det var enda sättet att kommunicera med Velociraptorgänget (Velociraptor är ett storformationsgäng som träffas och hoppar tillsammans) när de var på resa.

"Hade man inte Facebook fick man inte reda på när det var dags för pizza", skrattar han och minns resan till Italien

när han insåg att Facebook var ett nödvändigt ont. Instagram har han också, för det är så barnens dagis kommunicerar till föräldrar och målsmän. Själv är han dock väldigt inaktiv och menar att han gjort ett enda eget inlägg under sina sex år som Facebookanvändare.

Väl på plats i en soffå i Stockholm strax efter skymningen en torsdag kväll, när vi ses för en intervju, pratar han dock gärna. Han delar med sig av fantastiska historier, hoppminnen och om hur det är att vara pappa, civilingenjör och samtidigt bolla intresset fallskärms hoppning som vi alla vet kan vara ganska tidskrävande.

Lugnet från Nedre Lugnvattnet

Håkan växte upp i Vuollerim, som är samiska för Nedre Lugnvattnet, en bra bit

nordväst om Boden. Norrlandsdialekten hörs bara om han vill men det norrländska lugnet ligger som en behaglig oas runt oss när vi träffas, trots att vi sitter i en stimmig lobbymiljö. Håkan hade en trygg uppväxt med båda föräldrarna inom läraryrket, en tre år yngre bror och naturen precis utanför dörren. Uppväxten präglades av friluftsliv. Om våren plockade man svamp, på hösten bär och på vintern åkte man längdskidor och slalom. På sommaren lekte man i skogen, fiskade och spelade fotboll.

"Jag hade sämst bollkänsla så jag fick vara målvakt", skrattar Håkan och fortsätter att bollsport aldrig varit hans grej. Löpning är dock ett intresse som fortfarande sitter i. Som 25-åring sprang han milen på 34 minuter, idag är han glad när han får till tre löppass i veckan. "Det

Forts på sidan 30 ➤

NYFIKEN PÅ

n

Håkan var en av de första som hoppade vingoverall ur flygplan i Sverige. När han under "Storsvensken" (1998) fick se filmer som Adrian Nicholas tagit på vingoverallshoppare i USA så var reaktionen "Fy fan, vad häftigt!" varpå han beställde en vingoverall från Birdman innan företaget ens etablerat ett beställningsformulär på nätet. På bilden syns han dock iklädd en "Birdman S3" som kom flera år senare.

Privat arkiv

anser att vi behöver större materielmedvetenhet och det är ett av många mål som materielkommittén har framöver.

Kärleken till fallskärmsfamiljen

Håkan själv gick den konventionella utbildningen och tycker att AFF-utbildningen är bra, men hade gärna sett att det inte gick riktigt så fort. Han tycker inte att det är positivt att det varje säsong kläcks en rad nya hoppare som inte ens hunnit lära sig packa sina egna riggar, men förstår så klart viljan att bli färdig. Han menar att det inte är bara adrenalinnet i hoppningen som får folk att stanna, en stor del av sporten är gemenskapen. Det socialt gränsöverskridande umgänget med likasinnade men ändå väldigt olika människor är en väldigt speciell och viktig del av fallskärmsvärlden. Håkan pratar mycket om fallskärmsfamiljen och vikten av att vi fångar upp nya hoppare och gör dem till en del av gruppen. Han belyser också att vi i Sverige tappar hoppare och framförallt att han hade velat se fler unga, nya hoppare på mage.

Håkan föredrar maghoppning och formationer, gärna stora sådana. Bland annat tog detta intresset honom till Udon Thani i Thailand år 2006 där han bidrog till att sätta det aktuella världsrekordet på 400 hoppare i formation. En sidohistoria till denna bedrift är att alla Vigiler vådasköt när Herculesplanen släppte trycket i tryckkabinen på låg höjd. Airtec skickade en kurir samma

Peter Carlsson:

Jag har tillbringat mycket tid genom åren tillsammans med Håkan på hoppfält och resor från och till. Vi har bland annat deltagit i världsrekorden med World team i Thailand, Aros speed, de svenska rekorden i Karlsborg, ett antal storformationsläger och på senare år Velociraptors. Håkan är en positiv och hjälpsam person som tillför mycket i gruppen.

Dessutom har han den egenskapen att han är extremt kunnig inom många teknikområden (en väldigt duktig fotograf) samtidigt som han är praktiskt lagd och har en förmåga att förklara på ett begripligt sätt. Han har alltid varit intresserad av fallskärmsmateriel och har varit rigger i många år. Så... ni hör ju själva... jag är övertygad om att han blir en perfekt "chef" för materielkommittén som kommer att tillföra mycket.

dag med en väska full med Cypreser för att ersätta räddningsutlösarna av märket Vigil. Tursamt nog var det bara 30–40 stycken men Håkan berättar:

"Vi som var kontrollanter tillbringade halva natten med att lägga i Cypreser och stänga reservhöljen."

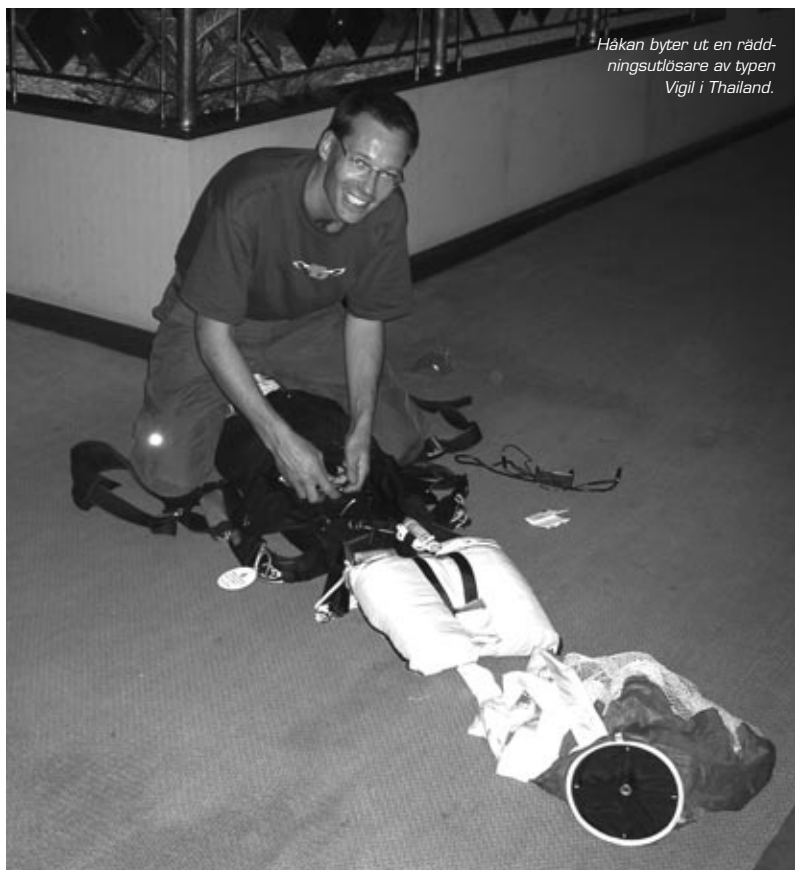
De senaste åren har han, enligt sig själv, varit lite "egoistisk" och backat

► Nyfiken på – från sidan 28

är fantastiskt med barn men det går inte att föreställa sig hur mycket tid det tar."

Det var när Håkan blev pappa som han började backa tillbaka inom hoppningen. Under sina 29 år har han haft samtliga instruktörsgreder utom AFF och var tandempilot i sju år. Han är även kontrollant och har tidigare suttit i materielkommittén i åtta år. Håkan minner sig tillbaka till härliga minnen från Linköpings Fallskärmsklubb, som varit hemmaklubben under samtliga 29 år, när han packade reserver med publik. Nya hoppare uppmanades att sitta i soffan med en öl eller en kopp kaffe på kvällarna medan han packade reservfallskärmar och hela tiden, metodiskt och pedagogiskt berättade vad han gjorde. Han tror att det skapade större materielkunskap och förståelse även för den oinsatte och tycker att det generellt går för fort från första hoppet tills man har certet i hand.

Han berättar också hur han finurligt, men inte så uppskattat, alltid lämnade tillbaka ompackade riggar med huvudkalotten losskopplad. "Du har gått materielkursen, du kan packa, du ska kunna detta!" menade han men hjälpte naturligtvis alla som inte kände sig bekväma att själva montera kalotten igen. Håkan

Privat arkiv

udan från allt som inte är kontrollant-jobb eller det egna hoppandet. I och med familjen har han fått prioritera om och numera blir det något eller några träningsläger, och cirka 80 hopp per år. Men så kom samtalet från Sven Mörtberg angående att gå in som ordförande i materielkommittén. Att hitta tid till möten är inte längre ett lika stort problem.

”Med Skype förändras mycket, det blir enklare med möten och det är dags att ge tillbaka till fallskärmsporten igen”, menar han.

Naturnära

Naturen har alltid varit viktig för Håkan. Hans två intressen utöver fallskärms-hoppning är långfärdsskridskor och fotografering ute i naturen, gärna fåglar.

”Uppe i Norrland när de andra var ute och jagade så jagade jag fåglar, med kameran”, ler han.

Under uppväxten reste familjen mycket och det är något han tagit med sig till sin egen familj. De är ganska nyligen hemkomna från sex veckor i husbil i Nya Zeeland och även där är naturen det viktiga. Städer, museum och arkitektur får stå åt sidan för stränder, vandring och vackra landskap. Det är viktigt för Håkan att barnen under uppväxten får se och lära sig att det ser olika ut i olika delar av världen, att människor ser olika ut, att maten och kulturen skiljer sig åt och att naturen är annorlunda på andra platser.

Hur allt började

Hösten 1987 gick bröderna Andersson tillsammans ombord på flygplanet som tog dem från Luleå till Stockholm. På

Håkan under en av många resor till Finland, här i vad han kallar ”Sommarparadiset Hangö”, 2007.

Privat arkiv

Arlanda flygplats vinkade Håkan av sin bror som flög vidare till USA för att, i sin brors fotspår, göra ett år som utbytesstudent. Brodern, Göran, blev kvar och bor idag i Clayton, North Carolina, med fru och fyra barn.

Håkan åkte vidare för att studera till civilingenjör på universitetet i Linköping. 33 år senare är han kvar på östgötasläkten, med frun Ulrika och deras två döttrar Alicia och Lilian. På frågan om han saknar Norrland kommer svaret direkt och solklart: ”Jag är norrlänning”, men livet i Linköping är bra även om han kan sakna vintern, fjäll och hav.

När Håkan 1991 var igång med sitt examensarbete och hade väldigt mycket att göra frågade en korridorkompis om han inte skulle med till fallskärmsklubben. Vännen hade bokat en fallskärmsutbildning och Håkan tänkte att en kurs till mitt i allt lät bra, så han hängde på och trots att korridorkompisen lämnade klubben efter tre hopp blev Håkan kvar. Det blev sju till åtta hopp enligt konventionella utbildningsplanen och sedan en lång och hoppfri vinter innan han vären därpå tog sitt fallskärmscertifikat.

”Det är det bästa som hänt mig!” ler han. ”Jag har otroligt mycket att tacka sporten för”, fortsätter han och berättar att det var där han träffade Ulrika som han idag varit gift med i tolv år. Ulrika är idag trafikpilot men var på den tiden nybliven pilot som flög hoppare för att få ihop flygtimmar för att kunna söka flygjobb. Hon hade även gått fallskärmskurs i Kiruna några år tidigare men fortsatte inte att hoppa efter att hon blev klar med utbildningsplanen. Håkan har tagit med

Materielkommittén

Förbundets materielkommitté (eller MK, kort och gott) ansvarar för utrustnings- och materielfrågor. Den består för närvarande av fyra personer, som alla är kontrollanter. Håkan är ordförande och har till sin hjälp Johan Bond, René Bacchus och Robert Alasuutari. Sittande riksinstruktör, RI, är ständigt adjungerad medlem, vilket innebär att Sven alltid kan närvara vid MK:s möten och ta del av kommitténs arbete.

Jobbet i kommittén består i princip av att hålla koll så att vi, i Sverige, inte använder undermålig eller farlig utrustning när vi hoppar. MK godkänner nya riggar, kalotter och räddningsutlösare när de dyker upp på marknaden. Listor på typgodkänd utrustning finns på SFF:s hemsida (under ”Fakta för hoppare/Materielhandboken”). Det innebär också att MK bevakar utskick och servicebulletiner från världens alla tillverkare. När någon defekt del eller tveksam konstruktion har upptäckts gör MK en bedömning av dess allvarlighetsgrad och kan sedan utfärda en materielvarning eller ett materielmeddelande. Den förra är av det allvarligare slaget och innebär oftast att en rigg måste åtgärdas innan nästa hopp, det vill säga att den är hoppstoppad tills föreskriven åtgärd har utförts.

Ett materielmeddelande är mindre allvarligt och ska typiskt tas om hand senast vid nästa reservompackning eller besiktning. Under 2019 har MK fått hjälp av Uffes Hopp Shop för att uppdatera alla varningar och meddelanden.

MK bestämmer också hur utbildningsplanen för nya kontrollanter ser ut i stort, och vilka kraven är för att bli examinerad som kontrollant. Examinering sker en gång om året i form av praktiska och teoretiska prov liksom diskussioner och föreläsningar. Det brukar vara en lång, fullmatad heldag.

Slutligen anordnar även MK kontrollantmöten regelbundet. Ett tillfälle då alla kontrollanter i Sverige träffas för att diskutera materielrelaterade frågor. En typisk arbetsgång för en större fråga är att den först dryftas på ett kontrollantmöte, därefter behandlar MK ärendet och kommer med ett förslag till SFF:s styrelse, som sedan fattar det formella beslutet. Den här lite långdragna beslutsprocessen används i tyngre frågor, som till exempel vid ändring av ompackningsperiod för reserven. I mindre frågor fattar MK själva beslut i samförstånd med RI.

Sven Mörtberg:

När jag tillträdde som RI behövde jag tillsätta en materielkommitté. Den förste jag ville ha med i den var Håkan. Vi har känt varandra i över 20 år och hoppat mycket tillsammans. Håkan har varit med i flera lag som jag ansvarat för, allt från tiomanna speedformationslag, flera svenska storformationsrekord till den nordiska sektorn i 400-manna världsrekordet i storformation. Det jag gillar särskilt med Håkan är att man alltid kan lita på att det han tar sig för kommer att genomföras. Och alltid på ett bra sätt. Håkan är väldigt tekniskt kunnig och noggrann – en perfekt kombination när det gäller fallskärmsutrustning. Jag blev väldigt glad att han tackade ja till att vara ordförande i materielkommittén och han kommer att vara en stor tillgång för SFF.

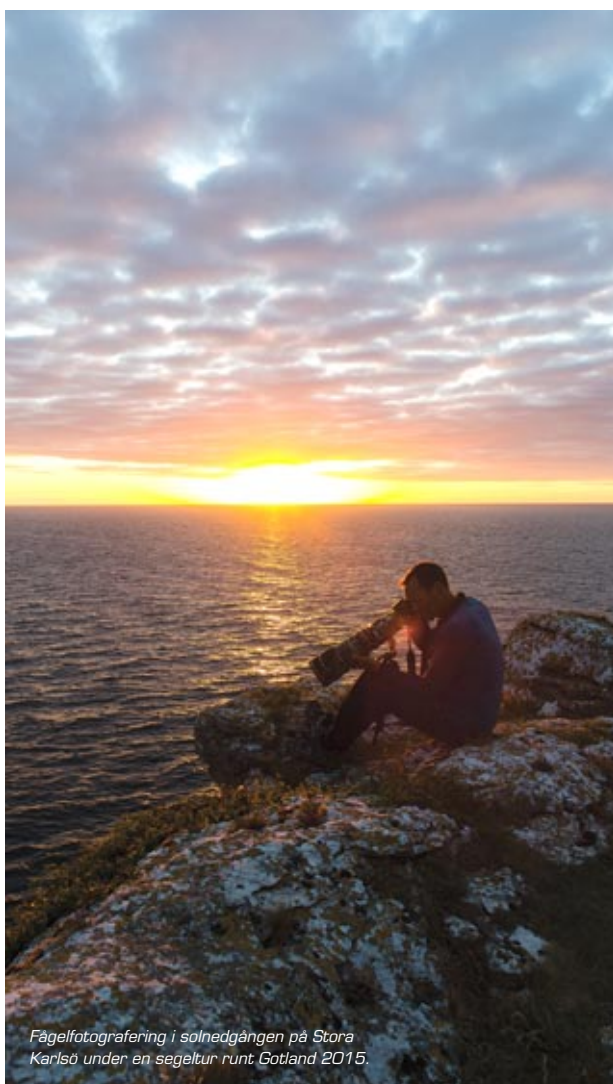
Håkan ihop med sina bästa hoppkompisar Daniel Axelsson och Åsa Johansson i Gryttjöm, augusti 2009. Big-Way Camp hade ställts in men de hade redan tagit semester så de hoppade på hela veckan med lokala hoppare.

Forts på sidan 32 ➤

Hela familjen (Ulrika, Alicia, Lilian och Håkan) bland coola klippformationer på Nya Zeelands södra ö.

➤ Nyfiken på – från sidan 31

Fågelfotografering i solnedgången på Stora Karlsö under en segeltur runt Gotland 2015.

henne på några tandemhopp under de sju åren han var tandempilot.

En händig man

Håkan är en skapare och älskar det praktiskt kreativa. Han nördar gärna ner sig i teknik och har ägt fler än tio digitala systemkameror (hur många det faktiskt är vågrade han att säga). När Ulrika ibland tvingar honom att sitta still och se på film, så vill han gärna pyssla med något praktiskt samtidigt. Det är Håkan som sytt alla gardiner i hemmet, som lagar hål, lägger upp byxor och är väldigt händig i största allmänhet. Detta tillsammans med hans lugna, metodiska karaktär och en viss pedantisk läggning fick honom att bli kontrollant och han tycker att det är väldigt roligt.

Att lära ut är också ett intresse, att utbildna andra och skapa förståelse och därmed trygghet är något han brinner för. Han har hittills inte haft någon lärning inom kontrollantyrket på grund av tidsbristen och det tycker han är tråkigt. Likaså saknar han att packa inför nykläckta hoppare på såväl hemmaklubben som på BAS-kurserna förr i tiden.

Nya tag i materielkommittén

Att bli ordförande i materielkommittén var inget Håkan gick och längtade efter, men han kände sig väldigt manad att tacka ja när erbjudandet kom. Efter en tids turbulens i kommittén då flertalet personer av sagt sig sina poster är Håkan ivrig och målinriktad mot att få till en ändamålsenlig kommitté. Han ser posi-

Daniel Axelsson:

Håkan var min kursledare i Linköpings Fallskärmsklubb 1999. Han hade alla instruktörsgreder och var dessutom rigger (kontrollant, reds. anm.). Min respekt för honom då visste inga gränser.

Sedan dess har han visat mig himlen. I mer än en bemärkelse. Han är min vän och trots att vi träffas alldeles för sällan känns det varje gång vi ses som att det inte gått en vecka.

De gånger min fru uttrycker tveksamhet till mina hoppresor, oftast på grund av deras intrång i familjelivet hjälper få argument från min sida, men jag har då ett ess i rockärmen: "Jag ska åka med Håkan". Då kan hon inte säga nej. För så är det med Håkan, han utstrålar ett unikt lugn och uppvisar ett ordningssinne som skapar en trygghet och ett förtroende bland alla omkring honom. Om Håkan är med kan inget gå fel.

När vi bestämt att vi ska åka och hoppa någonstans kommer det ett meddelande från honom inom en kvart. "Jag har fixat flygbiljetter". Om ytterligare en stund är hotell bokat och hyrbilen likaså. Han har alla papper i ordning och vet alltid i förväg vilken gate, vilket bagageband eller vilken motorvägsavfart som gäller. Jag har på allvar funderat på att låta honom ta hand om mitt pass och mina pengar när vi är iväg. Och då har jag aldrig någonsin slarvat bort något viktigt. Men ändå, för säkerhets skull...

Min respekt för honom vet fortfarande inga gränser.

tivt på chansen att bygga upp kommittén och möjligheten att välja in kontrollanter som han tror ska utgöra en bra grund för materielfrågor i Sverige. Håkan vill bland annat modernisera och förenkla processer och ser fram emot höstens kontrollantmöte, som är till för att alla Sveriges kontrollanter ska få träffas och diskutera materielfrågor.

På min uppmaning att beskriva sig själv med tre ord skriver han på sig, fun-derar en stund och svarar sedan "Metodisk. Friluftsmänniska. Sportfäne." Med sportfäne menar han att delta, att titta på andra som idrottar har låg prioritet. Han vill vara där, i sammanhanget och själv utöva sporten.

"Fallskärmsporten är verkligen det bästa som hänt mig", säger han och det märks att han menar vartenda ord. ■

svensk FALLSKÄRMS SPORT

Den här tidningens framtid har varit uppe för diskussion för att få ner kostnaderna. Ett förslag på att testa en ny leverantör presenterades under förbundskonferensen i november, och efter detta nummer följer två testnummer där tryckeriet V-Tab ska sköta både layout och tryck.

Text: Linda Lundberg
Foto: Petter Alfsson-Thoor

– vad händer nu?

Vi är en medlemsstyrd organisation som hela tiden måste jobba med att se över våra kostnader. En stor budgetpost är vår medlemstidning”, säger Peo Humla, ordförande för Svenska Fallskärmsförbundet. ”Men vi vet att den är väldigt uppskattad av väldigt många. Åtminstone på kort sikt kommer tidningen att fortsätta distribueras i fysisk form.”

Tidningen Svensk Fallskärmsport har gått ut till hopsveriges medlemmar sedan 1972. Himmelsdyk, eller Anders Nyqvist som är den som driver företaget, har gett tidningen form sedan 1995. För nummer två och tre 2020, som följer efter detta nummer, ska en helt ny leverantör ta över – på prov.

Behålla kvaliteten

Resultaten från enkäten som gjordes under våren 2019 visade att runt 60 procent ville ha kvar tidningen i sin ursprungliga form, så under 2019 har en arbetsgrupp arbetat med att ta fram alternativ för hur man skulle kunna få ner kostnaderna för papperstidningen men samtidigt behålla kvaliteten.

På förbundskonferensen i november presenterade Sebastian Berglund, ordförande för Skånes Fallskärmsklubb, ett

förslag. Förslaget var att testa en ny leverantör under två provnummer, i och med att avtalet med Himmelsdyk går ut efter detta nummer.

Dialog med Himmelsdyk

Sebastian Berglund tog initiativet att ta kontakt med V-Tab, ett av Nordens största tryckerier. Han visade dem ett nummer av Svensk Fallskärmsport och frågade hur mycket de skulle ta för ett nummer.

”De har kunnat uppvisa en kostnadsbild som är avsevärt lägre och för våra medlemmar innebär det mer fallskärmsshopping. Men vi kommer samtidigt att hålla en nära dialog med Himmelsdyk, och vi märker under testet om den nya leverantören uppfyller våra förväntningar eller inte”, säger Peo Humla.

Sedan förbundskonferensen har Sebastian Berglund haft kontinuerlig kontakt med V-Tab och nu ska allt med oferten vara så gott som färdigt.

”Vi kommer att göra stora besparingar per år, men jag hoppas att vi efter två testnummer kommer fram till en struktur med rörliga priser. I nuläget vill förbundet ha ett fast pris och då har leverantören räknat efter maxpris för varje sida. Med rörliga priser skulle vi

Forts på sidan 30 ➤

Svensk Fallskärmsports allra första omslag, nr. 1/1972, föreställer Janne Arvidsson. Fotograf är Hans Ingmansson, båda från dåvarande Göteborgs Fallskärmsklubb.

➤ SFS - från sidan 29

kunna spara in ytterligare", säger Sebastian Berglund.

Annonskontakt sökes

En fråga som kvarstår är vem som ska sköta kontakten med annonsörerna. Styrelsen jobbar på en lösning på hur annonsförsäljningen ska gå till.

Tanken är att leverantörsbytet ska ske med så få förändringar som möjligt. Det ska inte märkas.

"Men 25 års produktion och ett gediget samarbete kan man inte ersätta över en natt. Det här är ett jättestort företag i stället för ett enmansföretag", säger Sebastian.

Därtill kommer redaktionen behöva bygga upp ett nytt bildarkiv, utan vidare tillgång till Himmelsdyks bildbank som lagrats och registrerats sedan start.

Ingår i redaktionen

"Sedan jag gjorde mitt första nummer 1995 har jag varit spindeln i nätet. Den som hela tiden varit kvar medan redaktörer har kommit och gått. Vissa kanske tror att jag är en leverantör och ett tryck-

eri, men det är långt ifrån vad jag är. Jag ingår i redaktionen", förklarar Anders Nyqvist.

Han gör arbetsscheman för hela året, en utgivningsplan och en dispositionsmall. Han sköter all kommunikation med tryckeriet och med annonsörerna. När materialet kommer in till honom från redaktörerna retuscherar han bilderna och justerar sidorna så att texterna ska passa in i mallen.

"Jag har skapat en flexibilitet för oss eftersom man aldrig vet hur lång en artikel blir i förväg. Jag tar det som det kommer."

Har hoppat i 40 år

Anders Nyqvist bistår även med bilder från sitt arkiv, hjälp med resultatlistor och namn, och han språkkorrigerar alltid.

"Jag är ju rätt nischad i detta. Dels kan jag saker i layout och språk och så har jag dessutom hoppat i 40 år. Jag känner riktigt mycket folk och kan märka fel, och det är ju en fördel naturligtvis. Jag vet även vilka personer som har varit med förr och figurerat i tidningen och vilka som kanske ska vara representerade denna gång. Jag har lite svårt att se hur man kan göra en tidning på det råmateriel jag brukar få in utan att göra allt det jag gör."

Något Anders Nyqvist gör efter att en tidning är färdig och lämnad till tryck är att ordna med adresseringen. Varje gång han plockar hem alla adresser behöver han tvätta adressregistret för att det ska stämma.

"Man dyker på de här problemen när man tar ner alla adresser, och jag vill ju att alla ska få tidningen."

Ska motsvara dagens tidning

Anders Nyqvist har meddelat förbundet att han gärna skickar en offert med en prisuträkning, som stämmer överens med det underlag som V-Tab har räknat utefter, för att det verkligen ska gå att jämföra.

Sebastian Berglund berättar att underlaget V-Tab räknat på, är motsvarande den tidning vi har idag. De har fått ett fysiskt nummer i handen och därefter har de fått se råmaterialet som redaktörerna har levererat till Himmelsdyk, för

Anders "G" Nyqvist driver Himmelsdyk sedan 1993. Han började hoppa 1977, är författare till SFF:s lärobok "Hoppa fallskärm" och har producerat Svensk Fallskärmsport sedan nr. 4/1995.

Sven Mörberg

att kunna räkna på layoutkostnaden. Korrekturläsning ska ingå till viss mån, men det slutgiltiga korrekturet är det alltid ansvarigt utgivare tillika Svenska Fallskärmsförbundets ordförande, som godkänner.

Efter Sebastian Berglunds förarbete har han nu lämnat över till Anna Oscarson, kommunikationsansvarig på SFF, som har blivit utsedd till koordinator i ärendet med testleverantören.

"Det kommer att bli skillnader och därför gör vi testet, för att se om det blir skillnad i arbetsbelastning för redaktionen och på kvaliteten, och om det blir några besparingar och hur stora."

Anna Oscarson kommer att gå in och hjälpa till för att det ska bli så bra som möjligt, och se till att det inte blir en orimligt stor arbetsbelastning för redaktionen.

Hon har själv egen erfarenhet av tidningen. Lång erfarenhet. Hon var redaktör och chefredaktör för tidningen i nära 13 år, innan hon blev kommunikationsansvarig.

"Jag tycker att den här förändringen känns på flera plan. Dels är det en tuff situation vi är i ekonomiskt, så vi är lite tvingade att se över det här, men jag tycker ändå att det känns positivt att vi jobbar för en lösning att ha kvar tidningen. Det känns kul tycker jag att den är så uppskattad. Men jag känner för Anders, det är den jobbigaste biten i det här. Det bästa hade varit om man bara hade kunnat fortsätta som förut", säger Anna Oscarson. ■

Sedan nr. 4/1995 har Himmelsdyk ingått i redaktionen och producerat 137 utgåvor av SFS i och med den du håller i handen.

Anders G

KONTAKTA SFF!

Kansliet

Sjöhagsvägen 2
721 32 Västerås
Telefon: 021-41 41 10
E-post: info@sff.se

Riksinstruktören

Sven Mörtberg
Telefon kansli: 021-41 41 10
Tjänstemobil: 0702-23 62 02
E-post: ri@sff.se

Beställ materiel på SFF:s kansli

- Boken "Flyga fallskärm", utbildningsbok i fallskärmsmanövrering.

Styrelsen

Ordförande: Peo Humla,
e-post: sffordforande@outlook.com
Ledamot/kassör: Stefan Nilsson,
e-post: kassor@sff.se
Ledamot/uppvisningsgruppen: Jens Grahn,
e-post: jens_grahn@hotmail.com
Ledamot/kommunikation/presskontakt: Anna Oscarson,
e-post: anna.oscarson@gmail.com
Ledamot/tävling: Maria Sukhova,
e-post: maria.s97531@gmail.com
Suppleant/ordförande i flygkommittén: Pelle Scherdin,
e-post: flygmyra@gmail.com
Suppleant: Johan Mood,
e-post: svenjohanmood@gmail.com

Valberedningen

Kent-Ove Ulander,
e-post: kentove.ulander@gmail.com
Sebastian Berglund,
e-post: zebber111@gmail.com
Stefan Burström, e-post: f94sbu@gmail.com

Vill du veta mer om

Skatter och avtal:
Kontakta Lina Gardlow, e-post: lina@sff.se
Ekonomi: Stefan Nilsson, e-post: kassor@sff.se
Kommunikation och presskontakt: Anna Oscarson,
e-post: anna.oscarson@gmail.com
Försäkringsfrågor: Sven Mörtberg,
e-post: ri@sff.se, eller Peo Humla,
e-post: sffordforande@outlook.com
Materielkommittén: Håkan Andersson,
e-post: haan@bredband.net
Utbildnings- och säkerhetskommittén:
Sven Mörtberg, e-post: ri@sff.se
Tävlingskommittén: Lena Kaulanen,
e-post: lena.kaulanen@gmail.com
Lufrumsfrågor: Pelle Scherdin,
e-post: flygmyra@gmail.com
Försvarskommittén: Jens Grahn,
e-post: jens_grahn@hotmail.com

Svenska Fallskärmsförbundets styrelse

Peo Humla,
ordförande

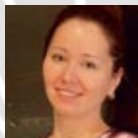
Stefan Nilsson,
kassör

Jens Grahn,
ledamot

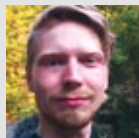
Anna Oscarson,
ledamot

Maria Sukhova,
ledamot

Pelle Scherdin,
suppleant

Johan Mood,
suppleant

Riksinstruktör
och kanslichef

Sven
Mörtberg

Kanslist,
medlemsärenden

Penny
Robertson-Pearce

www.sff.se

Svenska Fallskärmsförbundet är en frivillig försvarsorganisation, medlem i Flygsportförbundet och Riksidrottsförbundet.

Transportstyrelsen har delegerat tillsynen av sporthoppning med fallskärm i Sverige till Svenska Fallskärmsförbundet.

På hemsidan hittar du bland annat fakta, information, nyheter om hoppning och tidningsarkiv.

- Choose from red, royal blue or charcoal color pattern
- Available in a C yoke for main parachutes 120ft² through 190ft²
- Jump it just two weeks after order confirmation
- Most options available including full articulation and the SkyHook RSL

In Sweden contact:
www.uffeshoppshop.se

Uffe's Hopp Shop

STOCK RIGS

www.sunpath.com

NY HEMSIDA EFTER 20 ÅR
UFFESHOPPSHOP.SE

VÄLKOMMEN TILL UFFES HOPP SHOP

SVERIGES STÖRSTA FALLSKÄRMSAFFÄR
- SEDAN 1981

VÅRA PRODUKTER

HÖJD

HJÄLMAR

RIGGAR

FALLSKÄRMAR

OVERALLER

HJÄLMTILLBEHÖR

GLASÖGON

TANDEM

RESERVDELAR

KLÄDER

213

år i sporten

27400

hopp

35

cuttar

21400

reservpackningar

Efter 20 år har vi en ny hemsida. Besök oss på **uffeshoppshop.se** för att köpa din utrustning. Med vår erfarna personal som tillsammans har 27400 hopp så får du den hjälp du behöver. Välkommen!

Uffes Hopp Shop AB

Kokillgatan 12 B, 721 33 Västerås
021-355 750
info@hoppshop.se